

DAVOR JURETIĆ

DVORANA SAVRŠENE AKUSTIKE

OGRANAK MATICE HRVATSKE U SPLITU
SPLIT, 2017.

Nakladnik

Ogranak Matice hrvatske u Splitu

Za nakladnika

Trpimir Jurkić

Lektorica

Ana Krolo, profesor

Recenzenti

Đuro Vidmarović, književnik i pjesnik

Jadranka Varga, pjesnikinja

Grafičko-likovni urednik

Siniša Kovačić

Dizajn naslovnice

Siniša Kovačić

Izbor fotografija i crteža u knjizi

prof. emer. dr. sc. Davor Juretić

Tisak



d.o.o. za izdavačku i grafičku djelatnost
Dalmatinska 12, 10000 Zagreb

Tisak dovršen u rujnu 2017.

ISBN 978-953-7797-41-6

CIP katalogizacija u publikaciji:

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U SPLITU

UDK 821.163.42-1

JURETIĆ, Davor

Dvorana savršene akustike /

Davor Juretić. - Split: Matica Hrvatska, Ogranak, 2017.

ISBN 978-953-7797-41-6

151224096

Copyright © Davor Juretić, 2017.

Sva prava pridržana. Ova je knjiga zaštićena autorskim pravima i ne smije se ni djelomično reproducirati, pohraniti u sustavu za reproduciranje, niti prenositi u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez pismenog dopuštenja autora i izdavača.



DAVOR JURETIĆ

DVORANA
SAVRŠENE
AKUSTIKE

Zagreb, 2017.

POSVETA

Želim posvetiti ovu knjigu svim palim herojima obrane Vukovara, krivima jer su branili svoje domove, kao i nebrojenim domobranima i civilima vezanih žicom i ubijenima zatrpavanjem u duboke jame nakon Drugog svjetskog rata, krivima jer su bježali od ubojica.

Upoznavši čudom preživjele u orgiji ubijanja Hrvata na Križnom putu, uvjerio sam se da su to dobri, plemeniti, inteligentni i radišni ljudi, poput mog rođaka Petra Grisogona, „dobrog duha Splita“, domobrana i do nedavno živog svjedoka njihovih patnji.

Ako se u pjesmama Hrvata i danas osjeća tuga, ona je posljedica tih strahovitih genocida nakon primirja ili u „miru“ pod znakom crvene zvijezde petokrake, genocida povezanih s rađanjem i umiranjem druge Jugoslavije, na isti način, u moru krvi naših mladića i djevojaka i tog ogromnog gubitka za nas i za svijet njihovih nikad rođenih potomaka.

Daj Bože da mržnje prema žrtvama konačno nestane i da se njihove kosti dostojno sahrane.

Davor Juretić, u Splitu 2017.

SADRŽAJ

PROSLOV	9
1. LJUBAV POSLIJE ODLASKA	13
Prvo čitanje	14
Mala None	15
Prijateljica Suzi	16
Brokva u <i>čivericu</i>	17
Krik u noći	18
Proljeće 1971.	19
Ljeto 1971.	20
Uski put kroz poljsko cvijeće	21
Zaljubljena Clara	22
Posna nedilja	23
Kako sam postao Bambi	24
<i>Šup karta</i>	26
Misaoni eksperiment	27
U mladosti	28
Čuda	29
Lucil dragog osmjeha	32
Studentski dani	34
Parma 1984.	36
Braco	37
Prijatelji	40
Valovi i <i>bonace</i> najdraže plaže	41
Prekrasni trenuci druženja	43
Solonova inspiracija	45
Prvi cvijet desnog stabla poecije	46
Još dva dana	47
Spoznaja	48
Nevidljivi čovik	49
Pred Uskrs 2016.	50
Pokriven lanjskim snijegom	51

2. NEZGODNA ISTINA	53
Dosta dosadno zlo	54
Tko sam ja?	55
Čija sramota?	57
<i>Abnormabel</i> i ja	59
Sunce našeg neba 2014.	60
Napad iskrenosti	64
Pouke iz Vukovara	65
Split i Vukovar	69
Ljudska prava 2014.	70
Predizborna šutnja 2014.	71
Židovska država	72
1994. godina	74
Dan krađe Pilota	77
UNICEF	78
Tri opcije za promocije	79
Profesor <i>tica</i> 2015.	81
Splićanin <i>o' kolina</i>	82
Hanibal, Cezar i Dioklecijan	83
Opet <i>san</i> onaj stari	86
WC za stranke 2015.	87
Javni mediji i proroci 2015.	88
Šta ti radiš?	89
U doba dok je bilo Tita	90
Samo jedan moj dan	92
Naši ministri 2015.	95
Hrvati	96
Između mora i neba	97
Ako ti treba mira	98
Udbašizam kao sotonizam	99
Otkrića staljinističkih vampira	100
OZNA koja sve dozna	103

3. SREĆA ILI KAKO JE ZVATI	105
Bila jednom jedna dobra vila	106
Mašta me napadala	107
Split	108
Bajka o zvijezdi Aureliji	109
Sreća ili kako je zvati	111
Poljubac prvi	112
Grijech	113
Zagonetka prva	115
Zagonetka druga	116
Spona prošlosti i budućnosti	117
Emocionalni jo-jo	119
Moj rođendan	121
Vito, mačak, Lile i ja	123
Brazilac putuje	125
I život je bajka	126
Nadimci	128
Milica, moja draga punica	130
Kapljice kiše	132
Zagrljaj	133
Velika Gospa	134
Moja Contessa	135
Uskrs 2016.	137
HAIKU PJESME MLADOG I STAROG IDA	139
Davne impresije	140
U svemiru koji ne bi smio postojati	143
RECENZIJA #1	144
RECENZIJA #2	147
O AUTORU	154
RJEČNIK	156

PROSLOV

Zbirka pjesama „Dvorana savršene akustike“ nastavlja se na prehodnu zbirku „Dozivam Te.“, tako da ima slične osobine. Nema kronološki redoslijed ni strogu rimu i sve su pjesme osobni dojmovi, premda nisu sve autobiografskog karaktera. Istina i ljubav i dalje su centralne teme, rekao bih još i više nego u mojoj prvoj zbirci. Prvo i treće poglavlje ove zbirke najbolje govore sami za sebe, a o istraživanju spoznaje istine i sljepila za neistine u drugom poglavlju (Nezgodna istina) napisao bih par riječi, jer se sve u meni buni kada doživljam dodatnu diskriminaciju zbog toga što kao Hrvat volim svoju zemlju. Organizirani i samousklađeni sustav laganja i prešućivanja istine više je raširen nego što to želimo vjerovati na nivou državnih komunističkih, prokomunističkih, totalitarnih, fašističkih i vjerskih netolerancija, pa i na nivou međunarodnih globalnih organizacija i „naprednih“ javnih medija svuda u svijetu. Najlakše se u to uvjeriti kada dobro poznajete neke događaje i ljude u svojoj sredini a onda se izvan te sredine ili u inozemstvu sretnete s potpuno drugačijom i očito lažnom slikom istih ljudi i događaja. Tada se možete zapitati koliko su realni i istiniti prikazi proistekli od tih istih javnih medija kada Vam to nije lako ili Vam je čak nemoguće provjeriti. Prešućivanje povezano s poluistinama, a ne toliko izravno laganje, najvažniji je „alat“ u rukama onih koji rado na sebe preuzimaju dobro plaćeni posao pranja naših mozgova. Naime, laži je lakše razotkriti, pogotovo kada se još i kvantificiraju u obliku brojaka, a otkrivanje bitnih prešućenih činjenica i pogrešnih ili lažnih prešutnih pretpostavki traži daleko više rada. Taj isti princip vrijedi i u znanosti i u politici i u svakodnevnom životu. Naveo bih samo jedan primjer. Licemjerno čuđenje što mi

ili netko drugi želi braniti svoj dom i podmuklo povezivanje te želje s fašizmom u našem slučaju je ono što nama izgleda kao histerična hajka na stari hrvatski pozdrav. Takav sustavni lov na vještice nas, međutim, može potaknuti da upitamo sami sebe i one koji vladaju u Zagrebu koliko smo zaista spremni da branimo svoje domove od agresije sa istoka.

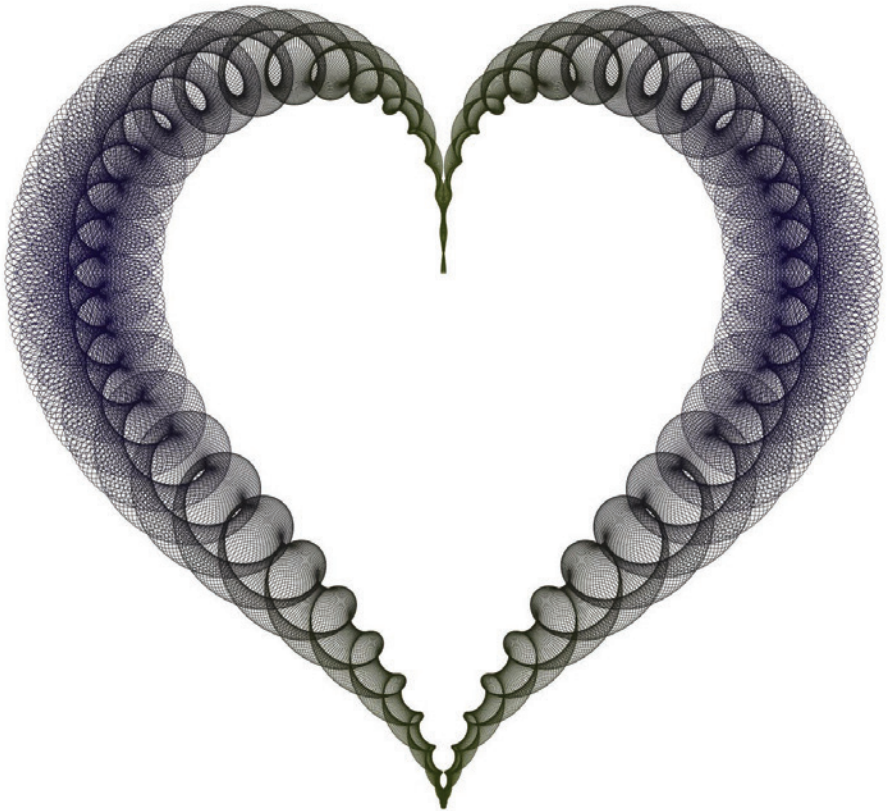
Završavam pisanje ove zbirke pjesama na Dan pobjede, petog kolovoza, s nadom da nam ubuduće nitko više neće osporavati pravo da branimo svoje domove, da volimo i budemo ponosni na našu Hrvatsku. Razoružani, svejedno smo pobijedili fašističku velikosrpsku agresiju. Klevete i laži o nama koju su je pratile nismo još pobijedili, tako da nismo još odali dostojnu počast svim našim žrtvama kroz zadnjih stotinu godina. Koliko god to bilo moguće, njihova imena kao i imena njihovih krvnika moraju postati javno dostupna svima u Hrvatskoj i u svijetu. Samo istina oslobađa i brani pravednike, ljude poput nas Hrvata koji ne svojataju tuđe, nego samo brane svoje. Ako se ne možemo prisjetiti ni složiti oko vlastite povijesti, osuđujemo sami sebe na to da nam se slične grozote ponove u budućnosti. Istina i ljubav su blizanci. Lako se međusobno prepoznaju a najveći grijeh je kada ih se negira ili razdvaja. Ponosan sam na mlade ljude koji su danas u Kninu pokazali kako se voli Hrvatska.

Ljiljana (Lile), moja draga žena nepokolebljive vjere, bila je inspiracija i stalna podrška i za ovu zbirku pjesama. Sin Vito mir bi mi uvijek došao kada mi je najviše trebala njegova pomoć i podrška. On je autor zraka koje se probijaju kroz rupe od granata na Vukovarskom vodotornju i koje izbijaju iz križa s kronicama. Za sliku križa s kronicama na Ovčari ljubazno mi je dao usmeno dopuštenje gvardijan Župe sv. Filipa i Jakova fra Ivica Jagodić. Moj prijatelj iz Reda propovjednika Fra Mario Roko Marinov, pomogao mi je da dođem do fotografije sli-

ke Đure Sedera, kojoj se često divio dok bi je gledao za vrijeme doručka u dvorani „savršene akustike“ Dominikanskog samostana u Dubrovniku. Drugi moj prijatelj, još iz djetinjstva, Ivo Furlanis, autor je nadahnutog teksta o plaži Firule u Splitu, kojeg sam s njegovom dozvolom malo skratio i dao mu oblik pjesme. Hvala mu na tome. Zahvalan sam i Ani Krolo, koja je kao stručnjak lingvist korigirala sve tekstove, posebno onaj najteži dio u kojem se pojavljuju riječi iz splitskog dijalekta (Rječnik na kraju Zbirke). Za takve riječi koristio sam ukošena slova. Kako dijalekti nisu strogo lokalizirani, mnoge od spomenutih riječi spadaju i u rječnik dalmatinskih pojmova. Na kraju, posebno zahvaljujem i najelokventnijem stručnjaku za povijest i umjetnost u Splitu, isto 100-postotnom invalidu, koji mi je ljubazno i prijateljski pomogao da dođem do nekih od željenih slika pa je čak izabrao i naslov između nekoliko mogućih naslova koje sam mu spomenuo za ovu zbirku pjesama. Toliko je samozatajan da me zamolio da mu ne navodim ime.

Bit će mi vrlo drago da mi se zainteresirani čitatelji jave preko e-maila: davor.juretic@gmail.com.

U Splitu na Dan pobjede 5. kolovoza 2016.
Prof. emer. dr. sc. Davor Juretić



Hamid Naderi Yeganeh: „Srce“ proizašlo iz matematičkog izraza koji pomoću sinusa i kosinusa crta na računalu 2,500 elipsa:

http://www.huffingtonpost.com/hamid-naderi-yeganeh/mathematical-formulas-for-the-symbol-of-love_b_8848264.html

1. LJUBAV POSLIJE ODLASKA

PRVO ČITANJE

Prvo čitanje
bilo je emocionalno i za mene.
Uspio sam da mi se glas ne prekine,
ali suze se pojaviše,
baš kao i Tamari
kad je Tinu na Lovrincu
čitala pjesmu o njemu.

Nakon pjesme treće
netko reče:
„Zar je to sve?“

Da, bilo je sve
i bilo je dobro da nisam isprintao
više od tri pjesme,
jer tko bi to izdržao?

MALA NONE

Moja Mala None
bila je i tužna
i *arajdana*,
arajdana što me vidi
i tužna što joj unuk odlazi.

Nikad nije bila ljepotica,
ali u starije dane
bila je baš lijepa nonica.
Sva nasmiješena ljudska lica
lijepa su slika
i kod starica
i kad su navika.

Na kraju života
znala je da ona odlazi.
Smogla je još snage
da mi zadnju rečenicu kaže:
„Uvijek sam te puno, puno volila“

PRIJATELJICA SUZI

Prijateljica Suzi
vjerna brana
protiv svih kleveta
spremna da te gura
ako treba,
ali nikad da ti sudi.

Takva je bila Suzi
uvijek obzirna
prema drugima
i kada joj je prvi sin na rukama
umirao
i kada je i sama
umirala
od citostatika.

Služila je svojim
do kraja
fina, plemenita
i otvorena srca.

BROKVA U ČIVERICU

Brokva u *čivericu*
pa njena mučenička smrt
kao nagrada
za neustrašivu
borbu za pravdu
i zaštitu žrtava
od okrutnih napada
u najljepšem gradu na svijetu
koji joj ni ime Katja ne pamti.

Bila je ljudina
kao kruh dobra žena.
Iskorištavanje i mlaćenje žena
nije podnosila
pa je svodnika premlatila
i jednu *kurbu* njegovala
životom za to platila.

Nepravda je pratila
i nakon što je umrla.
Nitko nije ni prozvan a kamoli osuđen,
ali mi nitko ne može ni zabraniti
da se pridružim Isusu
i slavim je u Raju.

KRIK U NOĆI

Znam danas tigrica si bila
i sa rodoljubima se borila
da bi djecu svoju sačuvala
od krvoločnih četnika

Zamišljam te u uzrujanoj masi naroda
što slobodu priziva
od čudovišnih tenkova

Možda već ležiš pregažena
još jedna nevina žrtva
za Lijepu Našu
krvlju natopljenu

Jednu ludu želju si imala
i meni je na uho pjevušila
ali kao u snu slušah
a ne shvatih
dok me noćas krikom ne probudi
jedna ptica okova oslobođena.

PROLJEĆE 1971.

Ljudi misle o meni
da sam vrijedan.
Kakva zabluda!

Ljudi misle o meni
da sam dobar.
Kakva zabluda!

Ljudi misle o meni
da sam pametan.
Kakva zabluda!

A ja mislim
da ljudi misle o meni.
Kakva zabluda!

LJETO 1971.

Sunašce titra
na mom stopalu.
Gore visoko u četvrtoj brzini
i u četiri dimenzije
lastavice se vole
kao lastini repovi
u lepršavom ljubavnom letu.
Nimalo ih ne smeta
moja prisutnost u svijetu.

USKI PUT KROZ POLJSKO CVIJEĆE

Uski put kroz poljsko cvijeće
iznad borova i huka mora
jedna razbijena klupa
i od sunca zagrijana
dva plosnata kamena.

Praznik je ali nikog nema
Trstenik nas čeka
i crveni makovi
i kaktusi ljubičasti
i blistavo žuta žuka
i polja blitve
u Dioklecijanovom raju
kojeg ne htjede dati
ni za carske vlasti.

ZALJUBLJENA CLARA

„Ella es loca“ govorili su
za nju njeni prijatelji
mladi znanstvenici.

„Ella esta enamorada“
divile su se njene prijateljice
mlade znanstvenice.

Usnila je i sanjala da plešemo
u crkvi
a na javi
tih nekoliko dana
nisu bili avantura
nego vrelo snage i ljubavi
da nas održi na površini
uzburkanog mora života
između dalekih obala.

POSNA NEDILJA

Posna nedilja
ples ribica
igre, spavanje
i zaljubljeno gledanje
dok nam komarča *divjaka*
gladi nepca
zalivena *ujen* i vinon
a Sveti Duje svitli
obasjan zadnjim zrakama
Sunca na zapadu.

I opet se naklonih
japanskom paru
na Zapadnoj obali
koji smjerno pazi da ne zgazi
Luciju Zanimović.

KAKO SAM POSTAO BAMBI

Obećani dar
za deseti rođendan,
bičikleta,
postala je bespredmetna,
zbog prvog pravog druženja
Oca i sina
u predivnoj prirodi Bosne.

Još su mi u očima
skakavci na mirisnim vlatima
trave
u koju sam zaronio
i bistri potočić u šumi
predivan okus njegove vode
nikad se ne ponovi.

Samo u mašti
živio sam u šumi
i postao Bambi
nakon što sam pedeset puta
progutao
tu dragu prvu knjigu.

A kada sam ugledao
za deseti rođendan
knjigu „Bambijeva djeca“
poludih od sreće.

I bilo je razloga
nije to tričarija
Otac nije dao
da me proguta
Ustanova.

Poslao me s majkom
čak u Sloveniju
da ponovo učim
hodati i plivati
nakon dječje paralize
koja je uništila skoro sve mišiće.

ŠUP KARTA

Kada je moja majka umirala
od teškog moždanog udara
nakon što je cijeli život položila
na oltar ljubavi
još je bila čvršća od stijene.

Pažljivo je izvagala
pa je meni fino rekla
„Dobila sam posljednju pomast“
a za ostale je izravniju poruku imala
„Dobila sam *šup kartu*“.

MISAONI EKSPERIMENT

Recimo da postoji
svemir paralelni
u kojem i ja postojim
ali u tom svemiru
nikad nisam imao tako snažnu glavobolju
dok su mi virusi uništavali živce
koji pokreću mišiće.

Bio bih sigurno pokretniji
ali da li i sretniji?

Imao bih istu
ljubav prvu
koja bi me odvela na istok
ponižavanja da trpim
dugi niz godina
isto zbog hendikepiranosti
ali ne u pokretnosti
nego zbog svog rođenja
izvan „nebeskog naroda“.

U MLADOSTI

U mladosti
svi su mi putevi
bili otvoreni.

Moja mati
željela je da odem što dalje
da i nju slave
što me stavila na noge
i da ne zanemaruje više
svoje zdravo dijete.

Jedan put je vodio
prema vitkoj Iris
u bikiniju
na sunčanoj plaži.

Iris je imala
inteligentnog sina
pri porođaju oštećenoga.

Nije me htjela,
jer joj je najveća želja bila
da rodi jednog
zdravog sina.

ČUDA

Moj pape bio je ateista
ali bi uvijek neku *skužu izventao*
da ne bude i *komuništa*.

I svejedno radio je čuda
izliječio djecu
za koju više nije bilo nade
koja bi umrla bez likara Mira

Proizvodio doktore znanosti
kao na lančanoj traci
i na vrhu zgrade u Rijeci
prekrasni vrt stvorio
kada to još nije bilo u modi
ni u Americi.

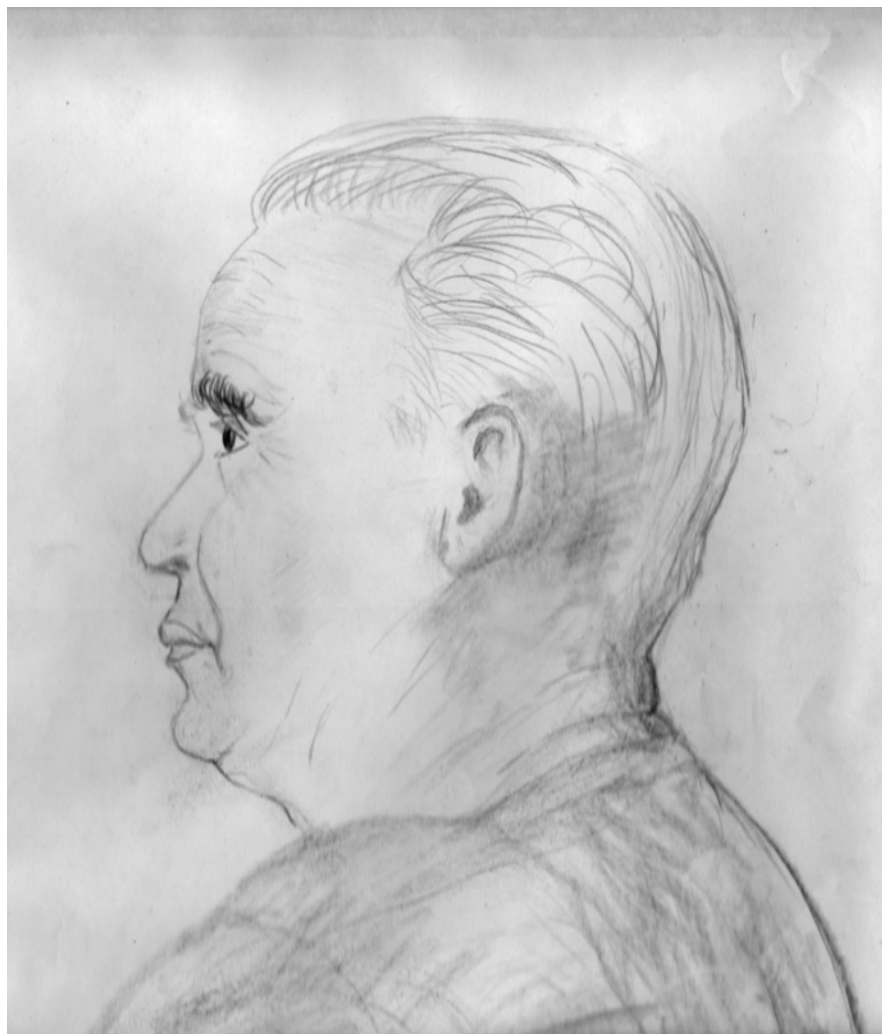
Ja sam vjerovao dakako
da će uvijek biti tako
da će mi pape uvijek imati
stotine hobija
i da će uvijek raditi čuda.

Naivno sam ga pitao
nakon što se malo oporavio
od moždanog udara
„Tata zašto više ne tipkaš
otkrića tvoja

na tebi dragoj staroj
pisaćoj mašini“
a pape mi je odgovorio
vrlo jednostavno i izravno
„Pa ne mogu raditi čuda“.

Ono što mu je život cijeli
bilo potrebno i lako
kao disanje
i što je bilo čudo
za druge ljude
tada je i za njega
postalo čudo.

A mene je to normalno
neopisivo ražalostilo
jer sam i ja očito
u čuda vjerovao.



Skicu profila prof. dr. sc. Mira Juretića napravio je Davor Juretić 1976. godine

LUCIL DRAGOG OSMJEHA

Vitke, crnokose, zmijaste
očiju koje te buše
nogu koje bljeskaju
kako se brzo kreću
grudiju koje strše
i lijepo ocrtanih mišića
to je bio moj tip mladih žena.

Glas im nikad nisam čuo
jer su gledale kroz mene
i prolazile što brže
nisam bio njihov tip.

U mene su se zaljubljujvale
žene koje su patile
žene koje su debele
pa su patile još više
jer ja ne bih ni shvatio
da su zaljubljene.

Lucil dragog osmjeha
i njeni prijatelji sektaši
vodili su križarski rat
u studentskom naselju
spašavajući duše
zalutale u komunizam
ateizam i katolicizam.

Uživali smo u bezbroj
vjerskih nadmudrivanja
za jednim od okruglih stolova
ogromnog HUB-a
jer njima je Biblija
bila najvažnija
a i ja sam je dobro znao
a američki sam tek
usavršavao.

Lucil je obožavala
raznobojna kamenja
sakupljati odasvuda.

Napunila je s njima
čitav podrum bankara
tate s Manhattana.

Ponosno mi ga je pokazala
prije nego što smo išli
na Dugu plažu
gdje se nismo mogli kupati
u ledenom oceanu.

STUDENTSKI DANI

U studentskoj menzi
po četvero smo u istom redu čekali
dugačka zmija studenata
od stotinu redova.
Samo da mi noge izdrže
i da danas opet ne bude
meni mrska
salata od krumpira.

Prijatelj iz školskih dana
moj cimer u Zagrebu
Tonči je isto studirao fiziku
i prvi posao dobio na „Ruđeru“

Bio mi je uzor u svemu
jedini je propitivao
nedodirljive autoritete
partijske ideologe
i profesora Supeka
vrhunskog znanstvenika
po komunističkim kriterijima.

Divergencija je započela
po mom odlasku u Ameriku.
Danas bi Tonči sigurno bio
autor senior
otkrića Božje čestice

istraživanja iz fizike visokih energija
koja mene nisu zanimala.

Tog, skromnog, dobrog
uvijek odmjerenog
i super-inteligentnog čovjeka,
koji je smrt već jednom pobijedio
kao posmrtno dijete,
dijete ljubavi prelijepog vojnika
iz dalekih krajeva
i majke bez grijeha,
dragi Bog je uzeo sebi;
morao je zauvijek ostaviti
mladu ženu i svoju malu curicu.

Toga se danas prisjećam
na dan Velike Gospe
ne izlazi mi iz misli
u snove mi dođe
svako par mjeseci
još živ, još aktivan u fizici,
a istovremeno i bolestan
od iste teške bolesti.

PARMA 1984.

Zelena katedrala
na grudima Marije Lujze
sunce u svakom listu
srce u svakom deblu.

Što je to tako privlačno u istini
da je tražiš
makar si ateist
da je ljubiš
i kad je ne vidiš?

Poslije odlaska
ljubav postaje pjesma
ljubav postaje zagonetka:
„Ribica je a ne pliva
u moru samo noge umiva
rado gleda crtić
a tata ga zove Vitić.“

BRACO

Moj prvi prijatelj Braco
sestra ga je dovela
meni u vrt,
jer sam valjda ja bio premali
da bi me iz vrta dali.

Nisam mu znao ni pravo ime
ni da su mu oca
na pravdi Boga
komuništi ubili.
Majka mu je dobila
samo *veštit* s krvavim rupama.

Bio je ponosan, osjetljiv
i puno je propatio.
Ni to nisam znao
pa sam mu okrutno rekao
da imam novog
najboljeg prijatelja.

Braco je samo otišao
sve dalje i dalje
do Amerike
i nikad se vratio nije.

Braco i Dado
ponovo se sreli
u Americi.

Zvao se tada i Frank i Miro
ali ne više Braco.

Braco-Miro
mi je oprostio.
Kao heroj je prošao
najgore strahote rata
iz dalekog Vijetnama.
Vidio je više strahota
nego mi u deset života;
bez straha iskakao iz helikoptera
da ranjenike nosi, dva puta teže od njega.

Iz djetinjstva je izbrisao sve
iz Lijepe Naše
i najljepšeg grada na svijetu,
osim mene,
pa smo razgovarati mogli
samo engleski.



Stjepana Čosića, oca mog prijatelja Mira Čosića (kojeg smo zvali Braco, jer je imao četiri sestre), ubili su bez suđenja 1946. godine. On je trošio svu svoju ušteđevinu iz Amerike da sa svojom suprugom gradi kuću od četiri kata u Splitu za svoju veliku obitelj. Postao je američki građanin pa je ili to ili otimanje njegovih stanova mogao biti povod da ga se eliminira.

PRIJATELJI

Za našeg Ivu Furlanisa
govorila je supruga njegova
da je on živi svetac
koliko se davao
i njoj i djeci i stotinama obitelji,
koje bi propale bez njega.

Mene je dolazio posjetiti
kada mi je bilo najteže,
dok sam bio bolestan i nepokretan.
Dolazio je sve od Firula
prigoria bi najdraže
hodanje rano ujutro po *lažini* plaže.

Tražeci darove života
našao je zlatni prsten
kako viri ispod mora i pijeska.
Prošla je korota,
poznaničnik mu prisvojio prsten
a mom Ivi čitav život bio je ufanje
i vjera u žrtvovanje.
Uzimao je na sebe preteško breme
nesebično prenosio znanje
dok su mu dozvoljavali da pomaže.

VALOVI I BONACE NAJDRAŽE PLAŽE

Bila je južina, vlažna, ali vedra južina, prestala je *bonaca*.
Šumeći i škripeći iznad moje glave bor je savijao
svoje stare i ispucale grane
istresajući povremeno šiške odavno rastvorene
na sag sazdan od njegovih otpalih iglica.
Vjetar mi je prkosno kosu zabacivao
trudio se da u moje uši ne uđu drugi šumovi
a ja sam zatvorenih očiju i usta
duboko udisao opojne mirise smole, mirte, brnistre i mora
tog raskošnog svibanjskog jutra.

Valovi postaju sve veći i teži, gomilaju se, dižu i spuštaju.
ruknu na kraju,
i rasprsnu u bezbroj sjajnih kapi koje mi lice zasipaju
visoko iznad mora i plaže mog djetinjstva.

Osjetih toplinu na obrazu.

Prve zrake sunca provirile su iznad čempresa Ivaniševića briga.
Obasjale su obrise udaljenih plavičastih otoka.

Bor, maslina, čempres, crnika, smokva, palma, mirta, brnistra,
lavanda,

Ružmarin, kadulja, loza

crkvica u polju, magarci na paši i nekoliko koza
koje se veru po padini brijega išaranog kamenom.

To je krajobraz, koji u njemu rođenog i odraslog,

lako poput sna vraća u djetinjstvo,

sili da postane pjesnik ili slikar,

unatoč tome što je težak ili ribar.

Valovi donose sve što snaga mora pomete sa dna i površine, školjke, račiće, trave, alge, *lažinu*, kamenčiće raznih oblika i boja. Pomalo nastupi *bonaca*, kad južina prestane, sve je tiho i mirno a more je prozirno.

Već kao šestogodišnje dijete bio sam gospodar uvale Firule.

Već u zoru istraživao sam obalu.

Svaka jača oseka otkrivala je uvalu.

Uživao sam skinuti sandale i gacati po plićaku,

svaka školjka bila je moja, da joj se divim i da je čuvam.

Danas prepoznajem u sebi tu silnu ljubav prema Božjem stvo-
renju.

Sjetih se i dupina koji su se za *bonace* znali natjerivati

oko tri hridi,

brižljivih čuvara plaže.

Dupin, poput onog koji na leđima nosi dječaka

(ah kako sam želio da sam to ja) na davno nađenoj grčkoj vazi,
vječna je spona između obale i dubokog mora.

Moj pape i ja zajedno smo „s kraja“ lovili ribe,
skupljao sam s njim *ješku*, morske rakove i crve.

Majka me rodila u kući Božića niti tridesetak stuba iznad plaže
Firula.

Za jakih *južina* i *lebičada* morska prašina
znala je zalijevati prozore našeg stana.

Za *bonace* gledao sam iz kuće odraz mjesečine u moru, a za *nevere*
još vidim slike noćnih bljeskova munja
kako obasjavaju podivljalo more.

PREKRASNI TRENUCI DRUŽENJA

Dok traju, pojma nemamo
da u njima uživamo,
jer su jedinstveni,
jer sam ja brat kojeg su mu ubili,
jer je on moj brat izgubljeni.

Kada bi se zadnje školsko zvono oglasilo
bili smo već *arajdani*,
mogli smo pričati koliko god htjeli,
sve do moje kuće na uzbrdici.

Ne bih ni osjetio napor dugog penjanja
za moje noge koje su ostale bez mišića
nakon poliomelitisa.

Još bi se na vratima mog vrta zaustavili
i nismo mogli stati pričati
dok ne bih rekao „sada ću ja tebe otpratiti“.

Pa bi spuštajući se nastavili pričati
sve do njegove kuće na nizbrdici
i tu se nismo mogli rastati,
jer su teme bile previše zanimljive
a užitak druženja sve veći i veći.

Onda bi on rekao
„Ajde da te još jednom otpratim“

i ja bih još jednom zaboravio
kroz priču s prijateljem
koliko je naporno
penjat se do moje kuće
bez mišića na obje noge.

Nešto je mene
fasciniralo kod njega
i nešto je njega fasciniralo kod mene
i tako je ostalo cijelog života
ni drugi prijatelji
ni brakovi i obitelji
nisu to mogli promijeniti.

Jedan u drugom pobudimo
misli nove, neočekivane.
Zaista mi *fale*
uzleti duha uz naše šetnje davne
šetnje neponovljive, zauvijek prošle.
Dok su trajale,
u Splitu i Zagrebu tjednima, mjesecima i godinama
bile su neopisivo lijepi dar Boga u našim životima.

SOLONOVA INSPIRACIJA

Sapfa voljena, s otoka Lezba, još si živa
tvoje ljubavi spaljivane, rana nedopustiva
umrli su svi, koji su ti pjesme spašavali
čuvali slobodu misli

Nada ostaje zadnja u Pandorinoj kutiji
blago zadnjeg cara Bizanta, tvojih devet knjiga
Hrvat ih je sakrio na sigurno, dok se borio uz njega
noć prije prodora Turaka

Pojavit će se ponovo svi tvoji biseri,
kad nam budu najpotrebniji
Solon će moći ponoviti da je imao zašto umrijeti
hvala mu na inspiraciji

PRVI CVIJET DESNOG STABLA POECIJE

Potpuno nevažne sitnice
radost djece
malog Tina i Luke
smišnih unuka naših susjeda
oduševljenih nezgrapnim hodom čančare
dok je preko terase vire.

Desno stablo poecije
osjetilo je moje suosjećanje
moje poticaje
da i ono procvate
prvi pupoljci provire
u najdubljem hladu
visoko ispod krošnje pitospore
nakon bogate kiše;
koja divota
premda nema još ni c od cvijeta.

A *ko* to uopće može opisati
kako se Ika radosno izvijala
kad joj je Lile žednoj i vezanoj dala za popiti
poslije kupanja na invalidskoj plaži.
Ostavila je velike vlažne otiske
na obje Liline nogavice,
poljupci radišne labradorice.

JOŠ DVA DANA

Još dva dana
pa mirovina
poslije fakulteta
najblistavija faza života
potpuna sloboda
ako od mene nešto ostane
osim pola stoljeća radnog staža
Ljubav mog života će konačno uspjeti
naučit me kako se relaksirati.

Volio sam sve
života poklone
i ništa mi nije bilo prirodnije
od svakodnevne borbe
sa stepenicama i diskriminacijama.
Uvijek sam uživao
sve od sebe dati
A ono jedinstveno
nikada nisam shvatio
kako sam se uspio zaljubiti
u sve što sam radio.

SPOZNAJA

Smisao života stvaranje je ljepote,
suradnjom života i smrti.
Zar smrt stanica ne stvara i naše vitke prste?
Isus nam i danas govori:
svi smo mi sinovi mojeg oca gori,
pomolimo se da nam otvori oči
da i mi možemo stvarati i ljubiti
kao i on.

Kada sam imao samo par mjeseci
otac mi je prvo pismo poslao.
Primio sam ga tek nakon njegove smrti,
pismo je bilo oda životu dok je smrt svuda harala
puno prelijepih obećanja koje nikad ne postaje istina
za njegovog života,
jer je i za njega život bio teža borba nego što je mogao i zamisliti.

Ja nisam ispaо savršen u svemu,
Hrvatska je konačno izašla iz genitiva
a moj otac i ja nikada nećemo izići iz neutruma.
Ostaje samo ono neopipljivo,
skromni ručak u Varošu za Sonju i Mira
proslava pola stoljeća sretnog braka.
Proleti dvadeset godina,
skromni ručak u Manušu za Dadu i Lilu
proslava *dozine* godina sretnog braka,
Sve isto i sve drugačije,
obećanja mog oca iz 1944.
ostvarili smo ja i Lile 2015.
Šetnje uz obalu
i rast duša koje se isprepleću.

NEVIDLJIVI ČOVİK

Iza vrata bez krakuna
spojile se moja guza
i spasonosna Princeza.

Žurno, žurno
prošao je užurbano
pokraj jedinog pisoara
oduvijek uredno pokrivenog radi kvara.

Zaustavio ga moj povik „Zauzeto“!
vrata nije dalje otvara
samo su se pojavile sjajeće lokvice *pišote*,
bez riječi,
nije mogao više izdržati.

Morao sam ih kasnije pažljivo zaobilaziti
dok sam otpratio Princezu
od sjevera prema zapadu i jugu
birajući za štapove
rijetke suhe pločice.

Srama nema, svi smo tu slatki pacijenti
svi strpljivo čekamo Titi
ja u stavu mirno kao vojnik na straži
štap-puška u svakoj ruci.

PRED USKRS 2016.

Neočekivano,
još jedno sućidarsko proljeće,
život se promijeni naglavačke,
kada anđeli tako odluče,
zamalo me usmrte,
ali postignu svoje i moje želje,
da opet uživam u uskrsnuću
cvijeća u vrtu,
da opet za svaku palmu
vidim osmu granu.

Ne bi bilo pošteno da se poslije smrti
pojavi u zdravom tijelu iz mladosti.
Ne mogu nadoknaditi
propušteno zbog bolesti ili gluposti.
Ne mogu se ni odreći radova iz znanosti,
koji već žive i bez mene.
Želim samo da ljubav preživi.
Biljke znaju da ih volim
i moji najbliži znaju da ih volim,
a moju ljubav će prepoznati
i poslije moje smrti.

POKRIVEN LANJSKIM SNIJEGOM

Pokriven lanjskim snijegom
letim visoko poduprt snagom njegovom
nevidljiv ulazim slobodno
konačno vidim ljubav i dobrotu
istinu i pravdu na djelu
kao i zlo uporno, opasno i smradno.

Borba se stalno vodi u svakom ljudskom srcu
u svakom narodu
ali neka se predaju drugi
jer mi smo Hrvati.



Hamid Naderi Yeganeh: „Grančica masline“ proizašla iz matematičkog izraza koji pomoću sinusa i kosinusa crta na računalu četiri tisuće krugova:

http://www.huffingtonpost.com/hamid-naderi-yeganeh/mathematical-plants_b_9010790.html

2. NEZGODNA ISTINA

DOSTA DOSADNO ZLO

Zli ljudi iliti zlotvori
dosta su dosadni,
kao da su svi
jednojajčani blizanci
s istim obrascima
zlog ponašanja.

Laži, klevete,
svojtanje tuđe imovine
i puste manipulacije
svima su im zajedničke.

A znaju biti šarmatniji
u širenju svojih laži
na plodnoj gomili
oholih
samozadovoljnih
i bahatih sudaca
tuđih života
nego gola istina.

TKO SAM JA ?

Samospoznaja
ošamuti me spoznaja
koliko dugo godina treba
da postane potreba
da se ostvari samospoznaja.

Pa vas moram pitati
jeste li i Vi paradoksalna mješavina
dobrih i loših osobina
kao i ja?

Dobronamjerman i netaktičan
glup i inteligentan
nepovjerljiv i lakovjerman
hrabar i ustrašen
zanimljiv i dosadan
radišan i lijen.

Ali bar jedno znam
konfuzije nema
u mojoj ljubavi
prema Životu
na svim ljestvicama
od nanometra
do Gaje
ni u iskrenosti
ni u istinoljubivosti
u istraživanju
Života.

Jer iskrice kreativnosti
same po sebi
ne bi bile dovoljne
da nema strasne
upornosti
koju Život voli
i ponekad nagradi.

ČIJA SRAMOTA?

Sramota me zbog jedne misli
koju sam imao u glavi
odmah nakon zaposlenja
na najvećem znanstvenom institutu
u Zagrebu.

Brinuo sam se što ću reći
i kako ću se držati
u uzvišenoj prisutnosti
Druga Tita
ako se udostoji
da nas posjeti.

Sramota me i što sam vjerovao
predizbornim obećanjima
premda je i moja majka znala
da jabuka ne pada
daleko od stabla.

Između tih vrhovnika i titana
bilo je puno nula
kojima sam isto
vjerovao naivno
da su mi prijatelji.

Zapravo su bili plaćeni
po svakoj informaciji.

Posebno me sram
što nisam znao
da su od zime i gladi
na pragu svojih otetih kuća
„U ime naroda“
umirali pošteni ljudi
koje *komunisti* nisu htjeli
brzo ubiti.

Mene je sramota
jer je bolje znala moja
stara majka
koja je uvijek govorila
tko laže taj i krade
a tko krade taj i ubija.

ABNORMABEL I JA

Svaku večer prije spavanja
abnormabel i ja
postanemo
jedno.

Tako ga zovemo
supruga i ja
jer mi smo izvan svakog kalupa
ljudi čudni
abnormalni i nepripadajući
a sebi začudo *parimo* normalni.

Možda su nam širi
rasponi normalnosti
nego što ih vide
druge osobe.

SUNCE NAŠEG NEBA 2014.

Plemeniti Hrvati i kada nade nema više
do smrti se bore.

Iz pepela ustaju i ponovo grade obiteljske tradicije
ponosni da su svoji na svome
od Dunava do najdaljih otoka Jadrana.

Zlatna dvorana pokazuje kuda
i kako dalje ići rijekom bez ušća
putem bez povratka, stoički bez jadanja,
pokloniti nadu
a ne nove dugove
mladima koji ostaju.

Gvozdeno nam nikad oduzeti ne mogu
našu Masadu,
ni herojsku obranu Sigeta
ni nezapamćeno herojstvo građana Vukovara.

Nije nas moglo poraziti moćno Osmansko Carstvo
ni golema srbočetnička armada
do zuba naoružana
i mirisom krvi raspaljena
na neljudska zvjerstva protiv golorukih domobrana

Umjesto da obrana Vukovara bude uzor svim ljudima svijeta
i tu nam svetinju blate mrzitelji Hrvata
koji nas rado dijele
na tobožnje fašiste i tobožnje antifašiste

a jedino su u stanju dokazati
da su klevetama zadojeni.

Još se i čude da i danas 2014- te
kršćane ubijaju i barbarski muče
samo zbog toga što kao i mi žele biti
svoji na svome i dom svoj braniti.

Ništa nisu naučili iz povijesti
ili još gore pogrešne lekcije
pa im se povijest ponavlja
danas na naftnim poljima
a sutra, tko zna,
možda i u njihovim zemljama.

Samo se nastavite rugati
našoj povijesti
i prenositi sve stravične zločine četnika nad Hrvatima
kao da su to naših ruku djela.

Gadljivost je obostrana;
koliko se mi gadimo vama
toliko se vaše laži i klevete
gade nama, čak i kada ih samo
glupo prenosite
slijepo vjerujući autoritetima
ili vrlo pristranim javnim medijima.

Iste ste vijesti pili
za vrijeme Domovinskog rata
i u Rusiji i u Americi

da su četnici iz „Krajine“ bez navodnih znakova
najbolja nada za mir.

Svi ste nam zamjerali
što smo svoju zemlju
u Oluji oslobodili
i svi ste bili sretni što ste postigli
da se četnici silovatelji
i danas svojim žrtvama rugaju u Vukovaru.



Autoportret hrvatskog slikara Jospia Horvata Međimurca, autora velikog broja slika iz rane hrvatske povijesti, kojeg su partizani pogubili 2. lipnja 1945. godine, premda je bio teški invalid. Presudu su napisali naknadno u rujnu 1945. Kolege umjetnici, od kojih je mnoge spasio od nacista i pomogao im da odu u partizane, zvali su ga: Šepavi. Kako je autoportret vlasništvo Hrvatskog povijesnog muzeja, autor knjige dobio je dopuštenje od HPM-a za tisak fotografije autoportreta u ovoj zbirci pjesama.

NAPAD ISKRENOSTI

Jedan naš političar
volio je *bumbiti*
pa je u napadu iskrenosti
podučio narodne mase
kako uspjeti u politici.

To je lako reče
prvo treba znati
pola sata lijepo govoriti
a da se ništa ne kaže.

Drugo treba znati
pola sata
bez prestanka lagati
gledajući ljude u oči
bez da se trepne.

Treće treba znati
u istoj rečenici
što više puta
Hrvatsku spomenuti.

POUKE IZ VUKOVARA

Vi poginuli heroji obrane Vukovara
koju pouku želite ostaviti nama Hrvatima?

Nazirem prvu o ustašama
kada god četnici spomenu ustaše
to je kodirani poziv braći Srbima
na mučenje i ubijanje golorukih Hrvata
kao i poslije Drugog svjetskog rata.

Isto tako to je poziv na pogrome
i toliko masovne zločine
da se krivce nikad neće moći
niti prozvati
a kamoli na odgovornost pozvati.

Budnički je to poziv
da se probudi kolektivna
zločinačka svijest četnika
koja je samu sebe uspavala
pričicama o bratstvu i jedinstvu.

Pobjeda se traži prvo u laži
pa kada nam se laži iste
vrate iz Engleske ili Nizozemske
kao optužbe teške
tada su zadovoljni svi četnici
a mi smo budale
ako mislimo da se povijest ponoviti neće.

Zašto se ne bi ponovila
kada su nakon svake orgije klanja
vozili kola stvari prepuna
opljačkanih od Hrvata
i većini nikada kazna nije stigla.

Mogli su se samo rugati
svojoj braći Srbima koji nisu htjeli
u agresiji sudjelovati
ili su čak Vukovar branili
od barbara i koljača
zajedno s Hrvatima.

Druga je pouka
da se boriti moramo
i u doba mira, stalno i bez prestanka
i perom i riječima protiv laži i kleveta
tko god da ih ponovio
i koliko god puta ih ponovio.
Antikroatizam i antisemitizam
isto su tako stvarni i žedni krvi
kao povampireni fašisti
bilo da su četnici ili džihadisti.

Samo što se prvi skrivaju
pod plaštom antifašizma
a drugi pod plaštom muslimanizma
jer plašt komunizma i jugoslavenizma
imaju već previše rupa.

Treća je pouka
da nam je udbaško smeće
kamen oko vrata.
Vuče nas na dno močvare
a nikad nema problema
da zajednički zmijski jezik nađe
s onima koji nam o glavi rade.

Izgleda da samo mrtvi heroji znaju
o groznoj iluziji pomirdbe patriota i udbaša
junaka i izdajica.

I na kraju, sigurno nisam u pravu,
jer Vi nikoga niste ni napadali ni mrzili.
Samo ste domove svoje branili
i fućkalo Vam se za sve kalkulacije,
podvale, analize i klevete
svjetskih moćnika.

Fućkalo Vam se za odnose snaga
za Vas užasno nepovoljne.
Vi nas i mrtvi i dalje vodite,
sve snažnije i čvršće u obrani domovine.



Križ i krunice na masovnoj grobnici na Ovčari u kojoj leže kosti mučenih i ubijenih ranjenika i civila iz Vukovarske bolnice, heroja obrane Vukovara. Za tiskanje slike križa sa krunicama na Ovčari ljubazno je dao usmeno dopuštenje autoru knjige gvardijan Župe sv. Filipa i Jakova fra. Ivica Jagodić. Dodatnu obradu te slike napravio je Vitomir Juretić.

SPLIT I VUKOVAR

I do dva stoljeća Split će pamtiti herojstvo
branitelja Vukovara, kao i nedavno
18. studenoga
kada smo sa Sućidra prvo ugledali
odsaj žutih bengalki
pa koplja stjegova
u dostojanstvenoj povorci
po Vukovarskoj ulici.

Do dva stoljeća Split će biti teže braniti
nego Vukovar
jer će ga i more napadati
a ne samo barbari.

Tako će Europa izgubiti
najstariju katoličku katedralu
i carsku palaču
srce i dušu Splita.

A Holanđani se neće sjetiti kako su pjevali
dok su Mladićevi četnici
Bosance ubijali
nakon prakse u klanju hrvatskih obitelji
u Škabrnji.

Njihovo herojstvo pobijedit će more
u sebi grijeha naći neće
kada i oni svoj dom izgube.

LJUDSKA PRAVA 2014.

One koji gaze sva
ljudska prava
nitko ne *kudi*.
Za njih mi nismo ljudi
nego odvratni domoljubi.

Domoljubi koji se usude
svoju zemlju voliti
kao što svoju vole Srbi
ili Amerikanci
uvijek spremni
svoj dom braniti.

A koja su to ljudska prava?
Zar to nije pravo na život,
koje prvo oduzimamo
još nerođenoj djeci
i svim stvorenjima
ako nisu naši robovi
ako mi ne određujemo
kada će umrijeti.

Zar to nije pravo
na slobodu kretanja?
Pravo koje prvo oduzimamo
najslabijima.

Zar to nije pravo
da čujemo istinu?
To nam prvo oduzimaju
komuništi koji vladaju.

PREDIZBORNA ŠUTNJA 2014.

I tako stalno šutimo
šta god nam se dešavalo
pa i kada nas nevine ubijaju
godina stotinu.

Sebi mogu utiske složiti
znam da su lanjski snijeg
i prije nego ih napišem.

Jednom kandidatu uzor je Putin,
drugom kandidatu anatema je sve
što se o četnicima loše kaže,
treći skuplja desničare
i lako prodaje nerealne vizije.

Četvrti je žena
optužena od svih da je lutka
jer valjda u Hrvatskoj
žena mora biti vođena.
Još je i diplomata
velik hendikep u Hrvata.

ŽIDOVSKA DRŽAVA

Da dvije židovske države postoje
jedna na krajnjem istoku Rusije
tek sam jutros saznao.

Za Birobidžan možda ni Vi
niste čuli.
Jedna Staljinova ideja,
najviše nalik na neki rezervat indijanski
stvoren radi lakšeg uništavanja
drugačijeg naroda.

Postoji i danas
no nije preostalo puno više
od par tisuća Židova.

U toj prvoj židovskoj državi
dvadesetog vijeka
Židovi se nisu dali prevariti
ali naravno neki zapadni ljevičari
iz udobnosti svojih fotelja
zagovarali su ukidanje Izraela
i preseljenje svih Židova
u Staljinov Birobidžan.

Ni danas se ne zna
tko je na kraju ubio Staljina,
uz Mao Ce-tunga,

najvećeg ubojicu svih vremena,
za kojeg je teško reći
da je bio sotonista
da ga ne bi omalovažili.

Mladi ljevičari kao da ne znaju
za šezdesetak miliona
Staljinovih žrtava
ili se tome dive
rodnu kuću mu hodočaste
i slave njegove
oponašatelje.

1994. GODINA

Čim bi nastava završila
Feyman bi otišao u Las Vegas
željan ljubavnih doživljaja
a ja bih uživao u konferencijama
Dubrovnik, Gozd Martuljek,
Trst, Opatija i Crveni otok,
ljetne škole i pozvana predavanja

U Dubrovniku sam se divio
kako je Dominikanski samostan preživio
nakon što ga Srbi pogodiše
s dvadeset i četiri granate.

Još sam se divio
dvorani savršene akustike
u kojoj smo doručkovali.
Svaki šapat se jasno čuo na daleko;
sagradiše ga najbolji majstori
prije sedamsto godina.

Sava je potekla uzvodno,
bar te 1994-te godine,
kada je i moja Lile
prva u Splitu
pobijedila u borbi
da povrati otetu imovinu.
Imali bi i dijete
da smo se našli te godine.

Tog ljeta uživao sam sa sinom,
divio bih se kako se on s BBS-ovima povezuje.
Gnjavio bih ga da idemo na plivanje,
jer mu se kičma krivila
od nepravilnog sjedenja
i rada na računalu.

Razbjesnio se i galopirao u more
na praznoj pješčanoj plaži Duća
tako brzo da se riba pauk
nije stigla skloniti
i ubola ga u stopalo kada je nagazio.

Ja sam nastavio
ludo plivati
a njega je spasio
moj prijatelj svetac živi
moj dragi Ivo.



Slika Dure Sedera Posljednja večera u dvorani savršene akustike Dominikanskog samostana u Dubrovniku. Objavu fotografije slike u ovoj knjizi odobrio je autor slike umjetnik Seder.

DAN KRAĐE PILOTA

Danas je bilo vrlo jako jugo
nisam mogao ništa drugo
nego taksi pozvati
jer sam znao da će mi *zloupotrebi*
parkirno mjesto zauzeti.

Nisam imao volje niti politiku bistriti
niti kriviti policiju, sudstvo i političare
za sve naše nevolje
za izvore svih naših kriminala,
jer me loša bioproгноza dohvatila
i osvetila se za sva moja ruganja.

U prednjem džepu
imao sam najdražu Pilot pisaljku
a čudio sam se na povratku
da ih imam dvije u istom džepu.
Nekom sam ukrao još jednu Pilot pisaljku,
možda baš nekom siromašnom studentu,
ali što sada mogu, ne znam ni kada ni komu,
mogu im samo svima dati
višu ocjenu.

UNICEF

Bezbroj godina
rado kupujem
UNICEF čestitke
ali nisam nikad očekivao
da bih i ja od njih pismo dobio
poziv za zaštitu djece
koja trpe nasilje, zlostavljanje
i odbacivanje od svojih vršnjaka
obitelji i zajednica
zbog svoje stvarne ili percipirane
spolne orijentacije.

Meni je mana
postavljanje pitanja
pa se pitam kako UNICEF zna
da je u Hrvatskoj raširena diskriminacija
i tko postavlja dijagnoze
spolne orijentacije
dječice male
iz osnovne škole?
Da li samo pedofili
imaju potrebne kvalifikacije?

TRI OPCIJE ZA PROMOCIJE

Bioenergetika je moja struka
i prva knjiga
kada otkrih kolika je muka
čak i voljeno opisivati
te još i prodavati
tisuće primjeraka.

Za prvu promociju
tiskali smo tristo pozivnica
ali je izgledalo na „Ruđeru“
da nitko od pozvane kreme Zagreba
nije imao potrebu
ni želju da dođe makar iz vica.

Poslije mi otkrila lektorica
da se potrudila lukavija neradnica
sve pozivnice poslati samo do *škovaca*.

Druga je promocija
bila još svečanija
u Splitu kod don Ivana Grubišića,
koji se jadan povukao u pozadinu
a uvaženi promotori se razmahali.

Mlađeg sam glupo napio
pa je svoju knjigu hvalio.
Stariji je gozbu i kapljicu
već apsolvirao

te vrlo sabrano opisao
moju izvrsnu intuiciju
pokazujući naslovnu sliku
grozno pogrešnog modela
najvažnijeg nanostroja.

Treća promocija
slavila je Rektorat novi
u Rijeci
i tektoniku kontinenata
otkriće rektorovog prijatelja
iz Splita,
a moja Bioenergetika
bila je samo usputna.
Ni danas nitko ne zna
zašto ju je nagradila Matica Hrvatska.

PROFESOR TICA 2015.

Postao sam profesor *tica*,
selio sam se u Zagrebu,
u Splitu, Parmi, Rijeci,
i Americi.

Zapravo, tek me čeka
selidba šesnaesta.
Želio bih da je već prošla.

Zapravo i nisam profesor *tica*
niti sam *tica selica*
Selidba mi je noćna mora
što je i normalno kad je čeljad stara
a bezdušni ih ponukaju
da korijenje svoje svako malo čupaju.

SPLIĆANIN O' KOLINA

O Splicićaninu *o' kolina*
ima bezbroj izvrsnih priča
ali jedna mi je najdraža
mogla bi se zvati
najbrža rastava.

Zajubia se u Beograđanku
a ona nije mogla *odolit*
tom šarmeru koji živi na moru.

Oženili se pa vlakom putovali
prema moru.
Iznad Kaštela
ona se oduševila
more i Split je *vidila*
i spontano ga poljubila.
Vrag je *tanta* pa je uz to rekla:
„Bre gledaj kako je lepa naša Srbija“
Splicićanin *o' kolina* je *popizdija*
istim vlakom *posla'* je bez oklijevanja
odakle je i došla.

HANIBAL, CEZAR I DIOKLECIJAN

U Hanibalovo doba
bilo je bezbroj Hanibala
ali samo je jedan
porazio sve rimske legije
kada je sa slonovima
pobijedio i Alpe.

Danas ima bezbroj Cezara
ali skoro svi su psi
uz časnu iznimku Šaptača psima

Zajedničko Cezaru i Hanibalu je
da su pobjeđivali
brojčano slabiji
i bez podrške matičnog grada.

Cezar je osnivač Europe
ugradio joj je u temelje
kosti preko milijun Gala
i kosti svih Eburona
genocid po svim kriterijima
ponosno opisan
u njegovim knjigama.

Republika se raspala poslije Cezara
a careve je vojska
postavljala i ubijala.

Osnivač Splita
jedini je uživao u mirovini.
Kupao se u ljekovitoj vodi
sumpornih izvora,
uživao u šetnji
po uređenoj plaži
ispred svoje palače.

Više mu je vrijedilo
uzgajanje povrća
za vlastitu hranu
na super-plodnoj zemlji
sa tisuću potoka
nego cijelo Rimsko carstvo.

Od tisuću potoka
ostala su jedan ili dva
i stotine naziva dobra voda,
ali nema ni srna
ni opojnog mirisa poljskog cvijeća.
Nitko od tih velikana
ne bi želio uskrsnuti
u današnje doba.



Moderna maketa Dioklecijanove palače u vlasništvu Lions kluba iz Splita pokazuje i dio plaže ispred palače, jer je more u doba Dioklecijana bilo oko dva metra niže razine nego danas. Zasluga je fotografa Đenka Ivaniševića što je za „Dvoranu savršene akustike“ obradio više fotografija modela palače da bi dobio ovu sliku. Zaslugom Lions kluba Split ista je brončana maketa dostupna svima ispred Turističke palače na Rivi u Splitu od svibnja 2017.

OPET SAN ONAJ STARI

Opet *san* onaj stari
ja stari i mladi.

Vesele se oni koji me vole
a ja hvatam niti
povezane
ubrzane budućnosti
i zamagljene prošlosti.

Mi kojima je draga
znanstvena fantastika,
vidimo li vrli novi svijet,
svijet pobjede
pozitivnih povratnih sprega,
svijet stoljetnih eksplozija?

Naš stari svijet zauvijek nestaje
poput dinosaura
ali ovaj put pred našim očima,
koje gledaju a ne vide,
jer ne odustajemo od gradnje
svijeta sutrašnjice
beživotne pustinje
svuda gdje danas još postoje
zelene oaze.

WC ZA STRANKE 2015.

WC za stranke, savršeno derutan,
savršeno čist i prazan,
bez toaletnih papira,
bez daske i poklopca,
bez krutih ili tekućih sapuna,
bez ikakvih mogućnosti
za ruke brisati,
zar to nije savršena slika
u što se pretvorila naša Hrvatska
na što nailazimo svi mi
koji nismo umreženi
u strukture moći.

JAVNI MEDIJI I PROROCI 2015.

U Bibliji
proroci su bili najvažniji
i kraljevi su ih skrušeno slušali
jer proroci su bili
ne samo glas Boga
nego i glas naroda
iznad kraljeva
i kraljevih zakona.

Danas je obrnuto,
sve je uvrnuto,
svaki ministar je i kralj i prorok,
koliko god uronio u porok
a javni mediji
posve sluganski
narodu prvo objave
vješto pripremljene
proroka prognoze,
a sa prorocima - zna se:
nema diskusije.

ŠTA TI RADIŠ?

Šta ti radiš?

Pitanje puno prezira
mog susjeda sa Bačvica
porijeklom iz Čavoglava.
Pitanje vrsnog majstora,
koji cijeni
samo rad manuelni.

Ipak mu treba odgovoriti,
makar i poslije njegove smrti.

Spremam zadnja redovita predavanja
iz biofizike o membranskim proteinima.
Radim i na istraživanjima
dizajna i testiranja
novih klasa peptidnih antibiotika,
za koje bi moja asistentica rekla
da su Bruce Lee antibiotici,
koji uništavaju sve
višestruko rezistentne
Gram-negativne
bakterije.

U DOBA DOK JE BILO TITA

U doba dok je bilo Tita
novac je isto išao u rupe bez dna
baš kao i sada,
ali su *komuništi* narodu *tili* pokazati
kako treba *šparati*.

Kao u vicu o *puntini*
Hrvati su prvi nasjeli
zabranili uvoz svih znanstvenih časopisa
i Playboya,
uveli redukcije struje
da liftovi i frižideri ne rade.

Ja sam nakon tri godine čekanja
upravo dobio pola
od svih plaćenih kemikalija.
U Americi bih čekao najviše tri dana
stavio sve u frizer i koristio kad hoću
a u Rijeci sam ih kao mačka svoje mačiče
svako malo premještao u kvartove
gdje je tih dana bilo struje.

Moju poznanicu u Splitu
iz nebodera na visokom katu
zateklo je vlastito vjenčanje
usred takve ratu slične situacije

Uspjela je savladati
nebodersku *skalinadu*

jer se ne smije čekati mladu.
Bila je lijepa, to se i danas vidi
a suprug joj zaštitnički dodaje štake
jer je jednu nogu izgubila kao dijete.

Koliko je bolesnih, starih
i hendikepiranih
bilo tada danima izolirano?
Spominju li to danas emisije
„Izgubljene generacije“?

Komunište je uhvatila još gora paranoja
čim više nije bilo Tita.
Ja sam morao u predsoblju čuvati
prazni dekanat nekoliko noći.
Spavao sam na prljavom podu,
neke *beštije* su mi *izile*
nove džempere.

Već odavno nema Tita
ili možda ipak ima.
Tito je par dana dugo samovao
u stanu gdje mi je susjed stanovao.
Bilo mi ga je žao
ali nisam ga zvao,
jer bi počeo plakati.
Lile mi je *lipo* objasnila
zar ne bi i ti plakao
kad bi te draga osoba zvala,
a vrata su zaključana
i nema tvog gospodara.

SAMO JEDAN MOJ DAN

Moja majka je dobro znala da je život borba
Još kao jako mlada bila je zaljubljena
u pjesnika Davora pa me tako nazvala.
Nije znala da je Davor Bog rata
niti da je borba moja sudbina.

Jučer mi je dan bio očekivan
moje parkirno mjesto bilo je zauzeto
Parkirao sam konačno ali dosta daleko.
Još sam bio slab od petka kada se desilo isto
da mi je parkiranje bilo ometeno.

Davore jesi li to ti? - sućutno je netko upitao
dok sam na asfaltu ležao
raskrečenih ruku, nogu i štapova
izgrebenog lica od oranja asfalta.
Nije me uspio podići i nije želio odgovoriti
na moje pitanje odakle se poznajemo.

Irena mi je nježno obrisala lice etanolom
i sterilnom gazom,
koju su nam ljubazno dali
kolege kemičari.

Te misli na događaje,
već prošle, nisu pomagale.
Ni ruke, ni štapovi, ni noge
nisu bile stabilne
i svaka je prepreka bila ogromna.

Peta prepreka bila je blaga nizbrdica,
zapravo ulaz u prostrano dječje igralište.
Znali su me loptom oboriti djeca
prije mog bijega iz te ratne fronte.

Prva na ulazu spoznaja bila je ugodna
lift je radio, kakav god bio
i koliko god se kvario
popravljaju ga redovito.

Kvarovi često i nisu slučajni
jedna generacija gimnazijalki
izmislila je takmičenje
koliko će ih više ući
u lift za četiri osobe.

Rekord je bio 16 cura
stali su na drugom katu
gdje se dolazi do betonskog zida
i izlaza nema.
Možda je bilo i histerije
trebalo je čekati
u klaustrofobiji
da se to riješi.

Konačno dođoh da svog kabineta
radostan što sam jučer
cijelu nedjelju pripremao
predavanje božićno
u kojem ću svojim studentima
pokazati čak i „Christmas tree effect“
i kako ga iskoristiti
za predviđanje antibakterijske aktivnosti.

Još sam se potrudio da mi bljeskaju riječi
„Christmas tree effect“
u mojoj Power Point prezentaciji.

Valjda već pogađate što je bilo,
nitko od studenata nije došao
Toliki trud, ali nije mi žao,
sve bih ponovio i ponovit ću
dok god mogu,
borac u meni ne da odustati.

Kod kuće nije moglo biti ljepše
moja supruga draga, moja Contessa
ručak zdrav za prste lizati, a poslije
malo smo i politiku bistrili
i o *pantaganama* pričali
ja sam ih giljotinirao u Americi.

NAŠI MINISTRI 2015.

Htjeli ne htjeli
stalno moramo slušati
što nam bajaju naši ministri
bilo na radiju ili na *kratkovidnici*.

Oni ne kriju
nego u tome uživaju
da zakon ne poštuju.

Dvaput u životu
netko nije dao mom autu
da se parkira na invalidskom mjestu.

Osoba bi tu stala i rukama mahala
da me otjera.
Prvi put to je bila žena
sva sretna
da uspješno obrani prazno mjesto za invalida
svog zdravog muža.
Drugi put je to bila muška osoba
sva sretna da se umilila
nekome iz svite ministra
isto u glavi invalida.

HRVATI

Sama riječ kaže da smo narod stari isto kao i Židovi
i mi smo svoj dom branili
kada su ga napadali dušmani
riječ zajednička i nama i Sikhima iz daleke Indije
kao i plemenitost i ustrajnost u borbi protiv zla.
I Sikhi i mi smo dobri ljudi
prisiljeni postati najbolji ratnici
jer su nas htjeli istrijebiti
jer su nas stravično mučili.

Mučenici su kod Sikha postali sveci
oni se drže zajedno kao odani prijatelji
dok mi ne znamo ni imena
svojih heroja i mučenika
kroz tisuće godina;
apsurd zaista
za narod kojemu ime Hrvati ima značenje
plemeniti prijatelji.

Za razliku od Sikha i Židova
predugo nismo znali pisati, ni vlastitu povijest bilježiti
i još se čudimo kako je dušmanima uspjelo
da njihove klevete postanu naša povijest
a da mi još uvijek sami sebe napadamo.

IZMEĐU MORA I NEBA

Valovito treperenje mora na čempresima
samo nas dvoje na šetnici Zvončaca
savršenu ljepotu Badnjaka
kvare samo avioni visoko u nebesima.

Idilična lokalna slika
Šetnju uvijek završimo prije krika
užasne rugobe od zgrade
nove tvrđave iznad same šetnice.

Nevini ljudi blaženo uživaju u šetnji
ili ljubavi na suncu kao i njihovi ljubimci.
Ne vide da su višestruko probijena nebesa
početak stogodišnjeg rata
kojeg će financirati Saudijska Arabija
dok god bude imala dovoljno nafte
za pretvaranje u sebi sličnu pustinju
čitave majčice Zemlje.

AKO TI TREBA MIRA

Ako Ti treba mira
u Tvom kutku svemira
sanjaj svake noći prije spavanja
kako razgovarati s još nerođenima
kako razgovarati s mrtvima
kako razgovarati sa svim živim bićima.

Živ si i možeš sanjariti,
golema privilegija,
svi je možemo braniti
od trendovskih utjecaja
i od ekonomskih poticaja
uništavatelja i prošlosti i budućnosti

Ako Ti treba mira
u tvom kutku obitelji
prvo se Ti smiri
pa razgovaraj s dragim Bogom
s drugima i sam sa sobom.

S Tobom su naši branitelji
o slobodi su budni sanjali
i svoj život su dali
da bi ja i Ti mogli
svake noći u slobodi sanjati
kako sebe žrtvovati
da naša djeca ne ostanu bez izbora.

UDBAŠIZAM KAO SOTONIZAM

Ljudi laži, kod nas udbaši
te njihova ideološka djeca
dosljedni jedino u klevetama i laži,
zar ih nisu već vjerno opisali Peck i Orwell
kako sotonski uništavaju
pravdu, ljepotu, ljubav i istinu
optužujući druge a ne sebe da su fašisti
urlajući da su oni jedini pravi antifašisti
cenzurirajući sve
javne medije
uživajući pri tom kako uspješno peru naše mozgove
Još živi, već su u svom paklu
a tko im se pridruži prodao je dušu đavlu

OTKRIĆA STALJINISTIČKIH VAMPIRA

Otkrili smo za sva hrvatska srca
da u njima čuči ustaška guja

Zgražanje antifašističkog zbora
aaaaaaaaaaaaaaaa

Otkrili smo da katolička crkva u Hrvata
fašizam razbuktava

Zgražanje antifašističkog zbora
klerofašisti, klerofašisti, aaaaaaaaaaaaaaaaa

Otkrili smo da branitelji
drže za sebe da su antifašisti
a za četnike da su fašisti

Zgražanje antifašističkog zbora
ustaše, ustaše, aaaaaaaaaaaaaaaaa

Otkrili smo da su neki domobrani još živi

Zgražanje antifašističkog zbora
ustaše, ustaše, aaaaaaaaaaaaaaaaa

Otkrili smo da u Bleiburgu Hrvati slave NDH

Zgražanje antifašističkog zbora
ustaše, ustaše, ni razoružane ih nismo sve pobili
sramota, sramota, aaaaaaaaaaaaaaaaa

Otkrili smo da su neki ministri
prerezali sve slojeve pažljivo istkane antifašističke povijesti

Zgražanje antifašističkog zbora i srodnog nobelovaca
koji se vješto preobrazio iz fašista u antifašista
ustaše, ustaše, aaaaaaaaaaaaaaaaa

Otkrili smo optužbe
da su antifašisti pobili mnoge civile

Zgražanje antifašističkog zbora
Nedopustivo, nedopustivo, svi nam moraju vjerovati
da su predstavnici narodnih vlasti
samo fašiste ubijali
a ako smo samo Hrvate i njihove svećenike ubijali,
svi su bili fašisti

Otkrili smo da su branitelji Vukovara
„Za dom spremni“ uzvikivali

Odušelj enje antifašističkog zbora
izvrsno, izvrsno, jer već je cijelom svijetu jasno
da je i „Za dom“ fašistički pozdrav
i svi već znaju da Hrvati ne smiju svoj dom braniti
a ako se usude svoje domove braniti
onda su fašisti kao i svi oni koji su Vukovar branili.
Još samo treba svijet uvjeriti da je „Za“ fašistički pozdrav
jer ostalo se podrazumijeva, ako to kažu Hrvati.
Smrt fašizmu, smrt fašizmu, smrt fašizmu,....

Otkrili smo da su stare udbaške metode
još uvijek vrlo efikasne
Drugovi antifašisti samo se trebaju pretvarati
da su najveći Hrvati
i u istoj rečenici što više puta
Hrvatska viknuti
tako da im se sjaje oči
od ljubavi prema domovini

Oduševljenje antifašističkog zbora
izvrsno, izvrsno, to smo uvijek i govorili
da su najgluplji narod Hrvati.
To je zaista najbolja taktika
uvući se u njihove redove i uništavat ih iznutra.
Smrt fašizmu, smrt fašizmu, smrt fašizmu,..

OZNA KOJA SVE DOZNA

OZNA, koja sve dozna,
UDBA, koja nije OZNA
i DS služba, koja nije UDBA
sve je to naša sudba
cijenjeni, moćni i bogati ubojice Hrvata
Krivosuđe, koje ih štiti kao tobožnje pravosuđe,
odvjetnici, koji iskreno vele
profitabilnije i lakše je braniti krive nego prave
jer već i vrapci kod nas znaju
da *pošteni najebeju*

Suci sude, osude i dodjele kazne
za nemoguće, lažne scenarije
od njih iskonstruirane
ili Hrvata sudionika Oluje
osude jer je u sudnici rekao da je Hrvat
20 godina kasnije.
Nakon takvih krivosudnih perverzija
jasnije je zašto je deset puta više branitelja
poginulo od svoje ruke nego u Oluji od neprijatelja



Hamid Naderi Yeganeh: „Grana palme“ proizašla iz matematičkog izraza koji pomoću sinusa i kosinusa crta na računalu 12 tisuća krugova:

http://www.huffingtonpost.com/hamid-naderi-yeganeh/mathematical-plants_b_9010790.html

3. SREĆA ILI KAKO JE ZVATI

BILA JEDNOM JEDNA DOBRA VILA

Bila jednom jedna dobra vila
skrivala je Vela špilja
a kada su tata i sin došli
vila im pokaže prastare kosti
životinja i ptica
od kojih ne osta
niti uspomena
i okrugli otvor prema zapadu
kroz koji su lovci
svake noći
planete proučavali
i svakog dana nakon lova
Suncu zahvaljivali
i molili ga da ne potone prebrzo
u beskraj mora.
U krug bi stali
i za ruke se držali
dok bi zadnji zraci Sunca
taj živi prsten obasjali
tada bi prastaru pjesmu zapjevali
od koje bi i zidovi špilje oživjeli
i pridružili se molbi Suncu
da opet sutra uskrsne.

MAŠTA ME NAPADALA

I dok mi bi samo
petnaest godina
mašta me napadala
da mi se buduća žena
u Splitu upravo rodila
jedna slatka
mala curica.

Tadašnja hipotetika
sada se ostvarila
i još bolje
ja sam prestao stariti
kada smo se upoznali
još malo samo
pa ćemo biti vrsnici.

SPLIT

Splitske cure i momci
preplanule Afrodite i Apoloni
lipost i ono nešto
izvanvremensko
tilo nestaje, Hajduk ostaje.

Stara profesorica fizike
pitanje pažljivo razmotrila;
leptirasta, diplomatski odgovorila
i tako riješila dilemu
trebalo je opisati moju anđelicu,
koju je i veselila i sputavala
srednja škola.

Srž života je strast,
plima poput tsunamija,
ledena užarenost,
izlazak iz svemira,
tango entropija i informacija.

BAJKA O ZVIJEZDI AURELIJI

Još manje od godine dana rada
a što ću poslije toga,
visiti na stablu Grisogona
ili Nutrizia.

Ali ne treba se sekirati,
sutra u Zlatnoj dvorani
bit će još dosta
drugih polu ili cijelih plemića.
Sjest ću kraj nekoga
da ga mogu *pilati*
bajkom o zvijezdi Aureliji,
koja je u svojoj nasilnoj smrti
rodila i naše Sunce
i sve zlato ovoga svijeta.

Ili još bolje *pilat* ću ga
o zlatnom porijeklu Grisogona;
o tome kako je Zeus oplodio Danaju
tako da je zlatnu kišu
ispustio na nju
pa je rodila Perzeja
praoca svih Perzijanaca.

Stari Grci su zbog te legende
doseljene iz Perzije
zvali Chrysogonosi
od zlata potekli.

Istog su porijekla i Krševan Sveti
i svi današnji više i manje plemeniti
Grisogoni.

Po rođenju
i po svom vatrenom temperamentu
to je bila moja majka
i to nije bajka.

SREĆA ILI KAKO JE ZVATI

Njemački metak koji ostavi
duboku brazgotinu na glavi,
još milimetar dublje
i ne bi bilo moje ljubavi
da me iz samoće izbavi.

Kada Nijemac
otac moje Male None
ljubav života u Beču ostavi,
jer mu je riječ zadana,
Marijete roditeljima,
od života važnija bila,
je li i to bila sreća
ili nacrt neba
da me stvori
i da mi čast ostavi
kao najvažnije
nasljeđe.

POLJUBAC PRVI

Poljubac prvi,
gimnazijalke željne ljubavi
i vojnika blage naravi
zauvijek ih povezuje
kao prekrasno pamćenje,
koje i mene oduševljava
ljubomore nema.

Poslije je on dobio blizance
i sam ih odgajao
težak život za sve
ali postali su ljudine
kao i njihov *ćale*,
svi kao kruh dobri ljudi,
samozatajni,
gotovo nevidljivi,
jer tko vidi osim Isusa
i ljubavi moga srca
da je njihovo Kraljevstvo nebesko.

GRIJEH

Griješ, griješ, griješ
svakog dana
isti griješ
ista rana
otvorena.

Puštam Sotonu
da mi satima pije dušu
crveni orkestar da mi ubacuje mržnju
Amanpour da mi stvara amneziju.
Lutam kao duša izgubljena
između tisuću kanala.

Kao što je moj otac prije smrti
volio gledati
ples obojanih mrlja i točkica
i lagano klizati
iz njegove fotelje
pa bih morao pozvati
dobre susjede Dobriće
da ga podignu s poda.

Bog nije dao da se oboje slomijemo
kroz godine dok smo sami u kući bili.
Ja sam preuzeo sve na sebe
kao da se to samo po sebi razumije,
sreća da je dobro spavao
pa bi se i ja navečer relaksirao

uz ondašnja tri kanala
zatupljujućih programa.

Grijeh je što mu nisam
svoju tele-kutiju dao.
Njemu je i tako bilo svejedno
što gleda
a ja bih prije spoznao
da sam ostao
bez ljubavi
i bez budućnosti.

Za najljepši dar u životu
dar ljubavi
mogu samo dragom Bogu zahvaliti
a kada danas moja draga
želi gledati
njoj dragu seriju,
opet griješim dušu
ne dam *mišmort* iz svojih ruku.
Zaista prikladno ime,
zadnja kreacija oca moga,
kada mu je bolest sve riječi pojela.

ZAGONETKA PRVA

Tko je plivao
s jednom rukom u zraku
da mu more ne uništi pjesme,
postigao da jedna godina
bude duža za tri mjeseca,
posinak mu ubio pravog sina
a pravi sin ubio njega,
za kim su naroda Knjige pripadnici
goroko plakali?

ZAGONETKA DRUGA

Kojem je generalu
metak dva puta probio glavu
tako da je na glavi imao četiri rane
dvije ulazne
i dvije izlazne?

Kako je preživio smrtonosne rane
sam Bog zna
nije provedena
autopsija.

Umjesto toga,
najveće uspjehe u osvajanju žena
i u pobjeđivanju znamenitih protivnika
general je postigao
kada se oporavio
i od druge smrtonosne rane.

Pao je s vrha na dno rova
kada mu je drugi metak
kroz glavu *prošiša*
i odmah *prigovori*
kolegi koji ga je *nagovori*
da izviri iz rova.

SPONA PROŠLOSTI I BUDUĆNOSTI

Prošlost i budućnost
srodnije su nego što mislimo
jedino što ih razlikuje
je povećanje entropije.

Ideje da treba živjeti
u sadašnjosti
isto su iluzije,
sadašnjost postoji samo u smrti.

Za fizičare, još od Newtona,
prva aproksimacija
uvijek je bila
smrt sustava,
kada razlike nema
između prošlosti i budućnosti.

Eisteinu je želja da svemir bude uvijek isti
pobijedila i matematiku i fiziku
tako da je prvo izmislio konstantu
da poništi svemira eksploziju
a poslije tu ideju
nazvao svojom
najvećom pogreškom.
Danas ga slave
i zbog te pogreške
anticipacije tamne energije.

Stephen Hawking je isto priznao
da je pogriješio
kad je urušavanje svemira predvidio
da se sve vrati na isto.

Ništa ne ostaje isto
mi smo druga sorta
kapljica vode
u rijeci evolucije,
kapljica s iluzijom da upravlja
svim drugim kapljicama
iz svoje struje Života.

Zabranjen nam je pogled
i na izvor i na ušće
naše struje evolucije.
Samo dragi Bog zna
izvor i ušće svemira.

Ja sam uvijek birao
teže i uže putove
osobne evolucije.
Imao sam sreću da sam nešto i profitirao
kada život nisam aproksimirao
a najviše kad bih svojim putem išao.

EMOCIONALNI JO-JO

Čudna je ljudska priroda
ili dar dragog Boga
da nas uspravlja
nakon svakog udarca

Danas me tuga obuzela
a onda otkrih da hodati mogu
u novim cipelama
glupost, rekli bi
oni kojima nisu
radili cipele u „Dinari“

Još nam je postolar
naplatio deset kuna manje
a ne dva put više
za moje stare ortopedske cipele
jer me prepoznao
bez da me vidio
i tako mi za rođendan poklonio
neprocjenjivo blago
znanja
da dobrih ljudi svuda ima.

Konačno kao šlag na vrhu torte
Iz Zagreba stigao odgovor
da pristupnicu uplati Lile
za Hrvatski plemićki zbor.

Pa je bilo svakakvih reakcija
od mûka do zezanja
kada smo to objavili svima,
jedino je naša susjeda Silvana
prodavačica riba
reagirala kako treba
i pustila suzicu
radosna za Lilu.

MOJ ROĐENDAN

Svi to znamo
makar ne priznajemo
da se životi u trenu
zauvijek preokrenu

Rodica mi je savjetovala
da se pomirim s promjenama
i s ograničenjima
koliko god grozna bila
jer mi je takva sudbina

Prva žena mi je proricala
da ću brzo završiti
u invalidskim kolicima
a možda nije ni znala
da sam već bio u kolicima,
jer sam ja sam na sebi
napravio lobotomiju
i nestalo je sjećanja
na godine u invalidskim kolicima.

Zaplakao sam pred svima
u Centru za socijalni rad
jedini put u životu
kada su mi rekli da traži rastavu.

Sina ću sve teže viđati
i bilo je jasno da mali pati.

Ali nije bilo samosažaljenja
kada su me iz Centra
ucjenom slali na preglede psihijataru
kao nerazumnog invalida
koji voli svog sina.

Danas je moj rođendan
a ja sam sretan,
voli me moja Contessa,
moja ljubav prava,
koju i danas *mužika* diže
pa mi u kužini pleše.

VITO, MAČAK, LILE I JA

Točno sedmicu dana
uživamo zajedno
Vito, mačak, Lile i ja.

Nismo u čamcu,
nego u malom stanu
u kojem je svatko našao svoj mir
u najdražem kutku.

Mačak u *škripalici*
na Aninom žutom jastučiću
i po danu i po noći.

Lile dimove otpuhuje
i kavicu pije
na mekanoj stolici u *kužini*
prepunoj pozitivne energije,
toliko da je prsla
na mjestu gdje se
hvatam radi dizanja.

Ja ili *krmin* u krevetu od *matrimonija*
ili mačka izbacujem iz naslonjača
ili dajem posla svima preko interneta
ili ne dam mira najbližima
pričajući što ih ne zanima
još mi Lile kaže
(a da ne *fločaje*)
da sam *najboji* čovik na svitu.

Vito se savršeno isključi
a ipak je bolje uključen
nego ikada prije,
iz njega izlazi snaga i dobra volja.

Ljubav uspješno potiskuje
sve negativne energije
i dok je na internetu
i dok je na tabletu
ali najviše onda
kada svi zajedno pričamo
kada se smijemo
i kada Lile pleše
i pjeva bez srama
što misli da *reve*.

BRAZILAC PUTUJE

Brazilac putuje
upoznaje nove zemlje
i nove običaje.
Lijepo mu je
ali ga hvata nostalgija,
nedostaju mu topla srca
iz njegovog kraja.

Našli smo ga u Trstu
u malom obiteljskom hotelu
kada je izašao na čik pauzu
gdje je sreo Lilu.

Otpjevala mu je novu
vrlo popularnu
brazilsku pjesmu.

Nije mogao doći sebi
skakao je u zrak od radosti
prepoznao je sve riječi.
Pitao je kako ih ona zna
plavokosa, visoka i vitka
mislio je da je Skandinavka.

Lile mu je ponosno rekla
da je Hrvatica
i da smo i mi
isto kao Brazilci
narod katolički.

I ŽIVOT JE BAJKA

Tijekom života
stalno sam učio
i isto tako
stalno sposobnosti gubio
jednu po jednu
nezaustavljivo.

Htio ne htio
stalno bih mijenjao
običaje, ponašanje
i radne navike.

Svakih pet-šest godina
pravio bih novi doktorat
iz nove tematike
istražujući nove zemlje
na koje još nikad ljudska noga
stupila nije.

Nikad, baš nikad
nije mi bilo dosadno
otkrića su me uzbuđivala.

A dvije-tisuće i druge godine
zaista je bilo čarolije
u Splitu najveštene,
kada sam upoznao ljubav pravu

i doživio bajkovito
obostrano
udvaranje.

Sposobnost, koju sigurno
nisam izgubio,
kolikog god uvjeren bio
da sam zahrđao.

NADIMCI

Jedna mala šesna curica
Proteinko me zvala,
osvetit se htjela
što sam ja nju zvao
Mala šesna curica,
jer ja sam volio pričati
o protenima, ako ne o entropiji.

Studenti su me zvali Jureta
a za mog oca su imali
čak dva nadimka
Jabukovac i Dioklecijan.

Miro Juretić Jabukovac,
porijeklom iz Dioklecijanovog grada,
u svakoj bi pauzi
svojih predavanja u Rijeci
guštao narezane
jabuka komadiće,
koje bi mu brižna Sonja
de Grisogono porijekla
rano ujutro priredila.

A možda i mene tako zovu
susjedi na Sućidru,
jer me vide na balkonu
samo kad se jabuke jedu.

Za sebe sam izmislio
nadimak Dado,
lakše nego Davor
izgovarao sam Dado.

Kako godine idu
Dado me zovu
sve rjeđe i rjeđe
samo neki rijetki
prijatelji stari
i moja supruga draga,
moja Contessa,
koja je nadimak Dado usvojila
od prvoga dana,
najsladi iz njenih usta.

MILICA, MOJA DRAGA PUNICA

Punice baš i nisu opjevane,
o prvoj bolje ne otvarati stare rane
a druga, Milica,
bila mi je draga punica,
mojoj Contessi majka.

Iz Zagvozda u Split je došla,
u plemenitu obitelj ušla
ali nikome nije dala
da joj muža omalovažava.

Kada bi se kraljica majka hvalila
spominjući samo jednog sina
brzo bi joj *pripetala*:
„Je li, *bogati*,
samo tvoj sin liječnik,
a di ti je sin *pašticer*
njega ne spominješ aaa
a ko ti pere p...u i g...cu“

Volila je supruga,
ali bi oštra jezika
dovodila i njega do ludila,
tako da bi fina jela
u *kondut* *poletila*
kao i njegov trud cijelog jutra.

Nepravdu bi odmah prepoznala
pa bi i rekla:
„Lako ti je tuđim k...em
gloginje mlatit“

Nije dala
da joj kažu „stara“.
Svojoj jedinici bi odbrusila:
„K...c sam ti stara,
stara ti je mater
a ne jaaa“

Kada se od života umorila
naša Milica je svima rekla:
„Moj Dalibor je već predugo sam“
Vjenčani prsten je pažljivo pohranila
sutra rano se oprala
i blago umrla.

KAPLJICE KIŠE

Kapljice kiše
kao biseri sjaje
na mladom listu ruže

Izgledaju žive
na korov neće
biraju samo plemenito cvijeće

I ja sam tako birao
moju Contessu, roda Nutrizio
nije to bilo slučajno
dragi Bog mi je poklonio.

ZAGRLJAJ

Dok sam tvrdo *krmio*
na njenu stranu sam prešao
pa mi Lile reče
da se držim svoje strane,
jer su i po noći temperature bile visoke.

Kao što se već događa muškarcima
meni je *ne* značilo *da*,
još sam je u snu i zagrlio
i nisam je puštao.
Jedva je zaspala,
bilo je zaista previše
vruće.

A bit će da je pomislila:
„Jadna ja moram ovo izdržati,
ne smijem ga silom odbaciti,
još će mi se skotrljati
i sa kreveta pasti
pa tko će ga onda dizati,
nakon toga bi mi bilo još teže zaspati“.

Večeras je rekla:
„Drži se svoje strane“
A ja sam odgovorio:
„Pa ne mogu zapovijedati
svojoj podsvijesti
koja te voli i kad bi
samo trebalo mirno spavati“.

VELIKA GOSPA

Nutrizio kuća
nikad se nije bojala
gostoprimstva

Već Radić je tu rado dolazio
kad je u Splitu bio
kod štovanih obrtnika
u Splitu slastičara.

Spominje ih i Smoje
u „Velom mistu“ svome
a moja Contessa
još je kao curica spavala
kod ribara Šanta,
za nju Šanto i njegova potleušica
nisu samo slike iz Smojinih priča.

Kad bi Nutrizia zidovi
mogli priče pričati,
bilo bi ih dosta za nekoliko knjiga,
priče o ljubavi, poštenom radu
ali i veselju i smijehu
kroz nekoliko generacija.

Komuništi su uništili puno toga
ali duh ljubavi i gostoprimstva
šesto godina stare kuće
uništiti neće.

Možda je pomogla i Gospa
koju je moja Contessa
u svojoj kući vidjela.

MOJA CONTESSA

Moja Contessa
i u duši je plemenita
jer tko drugi pušta suze
i zbog patnji nepoznate osobe

Tko drugi odmah *ubere*
tuđih osoba muke
i pomogne
kroz kritične trenutke.

Kome se dobri ljudi odmah povjere
kao da su je znali od prve godine
kako je odmah prepoznaju
kao dobru osobu.

Kod moje Contesse nema razlike
stare, mlade, muške, ženske
sve su joj osobe jednako drage.

Svaki dan čim se probudi
„Volim te Kiki“
kaže mi dok me ljubi.

Zašto me samo ona odmah prepoznala
i kad me je prvi put upoznala
to samo dragi Bog zna.

Jučer je upita prijateljica neudana:
„Kad si Tvog Dadu Ti upoznala“
Lile joj reče koliko je tada
imala godina.
„Tada i za mene još ima nade“
zaključí prijateljica,
kao kruh dobra žena,
zaista lijepa i u duši a ne samo izvana
daj joj Bože anđela da je prepozna.

USKRS 2016.

Sile zla, sotoninih studenata
odzvanjaju širom svijeta.
Ginu majke, očevi i djeca
čija je jedina krivica
da vjeruju u Isusa.

Nije bilo drugačije
ni u doba dok je Isus skupljao apostole
a ipak nam je ostavio svoju ljubav i svoj mir
sposobnost da kažemo: „Volim te“
i da dobijemo odgovor: „I ja tebe“.

O pobjedi dobra i ljubavi svjedoči čitav svemir.
Rijetke antičestice mogu izazvati eksplozije
ali ne mogu ostaviti ništa iza sebe.

Kada bi bar svi bili kao nevina djeca
koja tek otkrivaju čarolije srca.
Danas na Uskrs bilo mi je zaista toplo oko srca,
moja Lile nije dozvolila da išta prekida
čaroliju našeg razgovora
sin mi je rekao da i on mene voli
a unuk i ja smo zajedno brojili
pupoljke ruža, palmine grane i zumbula izdanke.



Sliku autora ove Zbirke pjesama napravio je Vitimir Juretić prilikom svečanosti dodjele počasnog zvanja profesora emeritusa na Sveučilištu u Splitu 15. lipnja 2016. godine. U pozadini su studenti Medicinskog fakulteta.

HAIKU PJESME
MLADOG I STAROG IDA

DAVNE IMPRESIJE

Ni kamenja u kosturu arene
nisu jednako otporna
na progres civilizacije

Visoko ispod kišnih oblaka
galebovi vide starice
koje pošteno žive prebirući škovace

Paprat kraj puta
mokra blista
moja Istra

Istrijanka na kraju ljeta
gole noge i ruke
ljube kapljice kiše

Golub
koji hramlje
blizak mi je

Grube stijene
vrtne ograde
i one život ljube

Šiblje uz prigradsku ulicu
hoće li propupati
i ove godine

Pod bremenom velegrada
još uvijek živi
crnica

Dječak mi kaže
„Dobar dan“
izašao sam iz velegrada

Početak proljeća
raduje se životu
i žalosna vrba

Rominja kišica
sa zemlje se diže
miris proljeća

Crni kos
nestao je
ispod maslačaka

Za malo smjelosti
nagrada je
cvijetak kraj krtičnjaka

Jaglaci šestinske crkve
baš su smiješno
ispreturani

Najljepše misli
dolaze mi
prije raspada svijesti

Grobna cesta pliva
u proljetnom suncu
živživuću vrapci

Nasred ceste mačkica
preplašeno mijauče
auto uspori

Slijep starac golubove hrani
ne vide ih
užurbani ljudi

Zrelo proljeće
pčele su pijane
od obilja meda

U SVEMIRU KOJI NE BI SMIO POSTOJATI

U svemiru koji ne bi smio postojati
u obilju života koji ne bi smio postojati
ni sada ne postoji

Na autopilotu
srljamo ne videći prirodu
odlutale misli zatrudne katastrofu

Bio sam pametan
a *nu* me sada
kaže *čovik* u bolničkom liftu

Danas – razigrano gradimo dvorce od pijeska
Sutra – valovi će ih podlokati
Prekosutra – ribice će se u ostacima igrati a plaža više neće biti

Rezenzija # 1.**OSVRT NA 2. ZBIRKU POEZIJE „DVORANA SAVRŠENE AKUSTIKE“ PROF. EMER. DR. SC. DAVOR JURETIĆ**

Ono što čitatelja privuče nekoj knjizi, nije njeno luksuzno ruho lakiranih korica, već dubina i ljepota poezije koja se skriva unutar tih bijelih listova gdje je Pjesnik izlio svoju dušu.

Opet imam čast i zadovoljstvo napisati osvrt za 2. zbirku poezije „Dvorana savršene akustike“ prof. dr. Davor Juretić, što mi niti malo nije lagano, već sa pažljivim čitanjem ponovo susrećem te jedinstvene stihove koje nam je Pjesnik podario i ovom svojom zbirkom.

Pjesma „Prvo čitanje“ svojim jakim emotivnim nabojem kao da zatvara već otvorena vrata za čitatelja, ali nije tako:

„Da, bilo je sve
i bilo je dobro da nisam isprintao
više od tri pjesme,
jer tko bi to izdržao?“

O, itekako sam „izdržala“ kako Pjesnik navodi u toj prvoj pjesmi koja je odmah pokazala svoju jakost i dubinu pozivajući nas, da ipak ne zatvaramo već otvorena vrata, već da ih malo još više otvorimo.

„Prijateljica Suzi“ privukla me pjesma svojim zadnjim stihovima, jer jedino otvorena srca možemo primiti i dati, jedino takvim finim i plemenitim osjećajima možemo ispustiti one vibracije koje spoje ljude.

“Služila je svojim
do kraja
fina, plemenita
i otvorena srca.”

Pjesma „Krik u noći“ podsjeća svakog hrvatskog čovjeka, svaku hrvatsku dušu, da je sve ono što se događalo tih '90.-tih bilo u ime i za Lijepu našu.

Koliko li je samo života nestalo, a koliko li je samo neobilježanih grobova ispod kojih dišu kosti zaboravljene, negdje u dubini zakopane, bez tragova svog postojanja, bez identifikacije?

“Možda već ležiš pregažena
još jedna nevina žrtva
za Lijepu Našu
krvlju natopljenu”

Pjesma „Šup karta“ podsjetila je i mene na odlazak moje mame, a Pjesnik duhovito piše o tom teškom trenutku rastanka sa najdražom osobom na svijetu:

“Pažljivo je izvagala
pa je meni fino rekla
„Dobila sam posljednju pomast“
a za ostale je izravniju poruku imala
„Dobila sam šup kartu“... “

Rekla bih, da je ono što je nama najprirodnije, Pjesniku bilo najteže, jer u pjesmi „Još dva dana“ vrlo emotivno i tužno čitam ove stihove, koji naizgled pršte od životne radosti, ali jedna stepenica mijenja sve, a posebno ljudska hladnoća prema drugacijima, prema onima potrebitima, prema onima koji ne mogu nešto učiniti kao mi:

“Volio sam sve
života poklone
i ništa mi nije bilo prirodnije
od svakodnevnice borbe
sa stepenicama i diskriminacijama.”

Nakon čitanja nekih pjesama, koje bih rado izdvojila, posebno su me dotaknule pjesme gdje se spominje Vukovar, grad heroj, grad zaboravljen na margini Lijepe naše, grad gdje još uvijek traju te nesalomljive podjele, grad gdje jedno dijete ide u jedan vrtić gdje se piše drugim pismom, dok drugo dijete odlazi u drugi vrtić gdje se piše ovim našim pismom, grad gdje se već od malih nogu uči djecu kako postoje razlike među njima, a to je nedopustivo. Ostala sam tužna nakon tih misli koje se događaju u Europi, toj Europskoj uniji kojoj smo težili tolike godine i u koju smo ušli, a ništa nismo naučili.

Završavam ovaj osvrt mislima, da će Pjesnik uvijek reći „Opet san onaj stari“:

“Opet *san* onaj stari
ja stari i mladi.

Vesele se oni koji me vole
a ja hvatam niti
povezane
ubrzane budućnosti
i zamagljene prošlosti.”

i da će nam pokloniti još pregršt svojih lijepih i neobičnih stihoa koji nose duboke poruke iza naizgled zatvorenih vrata koja su toliko otvorena, da u njih može stati samo iskreno i čisto srce kao što je to Pjesnikovo.

Jadranka Varga, pjesnikinja
Zagreb, 7.6.2016.

Recenzija #2:**ZBIRKA ZAČUDNE ISPOVJEDNOSTI****Davor Juretić: Dvorana savršene akustike (pjesme), Split, 2017.**

Među našim pjesnicima nema mnogo onih koji po stručnoj kvalifikaciji pripadaju svijetu prirodnih znanosti. Među fizičarima pojavio se 2015. mladi pjesnik Goran Gatalica. Sada je preda mnom rukopis pjesama fizičara Davora Juretića, sveučilišnog profesora iz Splita (rođen 1944. u Splitu), pod naslovom *Dvorana savršene akustike*. Riječ je o zbirci koja sadrži 83 pjesme, 23 haiku pjesme, s *Proslavom* samoga autora, te 10 slika. Pjesme su grupirane u četiri poetske skupine: *Ljubav poslije odlaska* (29 pjesama); *Nezgodna istina* (31 pjesma); *Sreća ili kako je zvati* (22 pjesme) i *Haiku starog i mladog ida* (23 pjesme).

U *Proslavu* prof. dr. Juretić hrabro, ali precizno, određuje predmetno-tematsku razinu svojih pjesama: „Zbirka pjesama *Dvorana savršene akustike* nastavlja se na prethodnu zbirku *Dozivam Te*, stoga ima slične značajke. Nema kronološki redosljed ni strogu rimu i premda nisu sve autobiografskog karaktera, sve su pjesme, osobni dojmovi. Istina i ljubav i dalje su središnje teme, rekao bih, još i više nego u mojoj prvoj zbirci“.

Istina i ljubav su stožerne odlike svake dobre poezije. No kada je riječ o sintagmi „osobni dojmovi“, poglavito ako se radi o autorima koji se ne bave književnošću na tzv. profesionalan način, a oni se bitno razlikuju u poimanju i tumačenju te sintagme, što njihovome stvaralaštvu daje posebnost i izvrsnost, naravno, uz nužnu umjetničku razinu. Naš autor pod *osobnim dojmovima* misli na svoj životopis, premda i ne može biti drukčije. Međutim, književnog kritičara zanima ono što se krije u tim „osobnim dojmovima“ kao vlastitome životopisu i promatranju svijeta iz tog životopisa, nisu li ondje skriveni estetski i predmetno-tematski sadržaji koji imaju karakter univerzalno-

sti, što nadilazi privatnost i postaje općeprihvaćena vrijednost, što, možemo kazati, transcendirira stvarnost. Naš autor otkriva vlastito (pjesničko) poimanje istine što moramo cijeniti i prihvatiti:

„Organizirani i samousklađeni sustav laganja i prešućivanja istine više je raširen nego što to želimo vjerovati na nivou državnih komunističkih, prokomunističkih, totalitarnih, fašističkih i vjerskih netolerancija, pa i na nivou međunarodnih globalnih organizacija i ‘naprednih’ javnih medija svuda u svijetu.“ Ovim stavom pjesnik je olakšao ulazak u književne dosege svojih pjesama. Riječ je o tzv. angažiranoj poeziji. Pod tim pojmom, kako bi se izbjegli nesporazumi, naravno, na štetu autora, pisac ovih redaka ne misli na poeziju bunta iz vremena revolucija i revolucionarnih pokreta, od Pariške komune do sjevernokorejske stvarnosti, već na poeziju koja želi pjesničkim jezikom zauzeti vrijednosni stav glede tzv. društvenih, političkih i općeljudskih pitanja koja su, po mnijenju pisca, problematična, upitna ili su doživjela ruinaciju. Prof. Juretić, naravno, kao čovjek naravnog rodoljublja i duboke ukorijenjenosti u ovo nam nacionalno pomalo ostarjelo biće, promatra i doživljava one probleme ponajprije vezane za domaju nam Croatiu. Kao čovjek tradicionalnih vrijednosti i postojane etike, još vjeruje u snagu riječi, poglavito pjesničke, i stoga piše stihove koji bi tu vjeru trebali potvrditi. No, dovoljno je mudar i iskusan pa shvaća kako tvrdnje izrečene u proslovu zapravo vode u politički i ideološki diskurs pro et contra na promidžbeni način, što vrijeđa dobru poeziju. No, progovoriti pjesničkim jezikom o krucijalnim temama naše zemlje, naroda i države, dobronamjerno i plemenito, itekako je potrebno.

Davor Juretić ima hrabrosti progovoriti o našim gorućim temama, kao što su totalitarno naslijeđe, nemoral u politici etc. Kao primjer navodim pjesme *Udbašizam kao sotonizam* i *OZNA sve*

dozna. U prvoj pjesmi nalazimo stihove koji jasno ocjenjuju jednu povijesnu činjenicu s njezinim današnjim ostacima:

Ljudi laži, kod nas udbaši
te njihova ideološka djeca
dosljedni jedino u klevetama i laži,
zar ih nisu već vjerno opisali Peck i Orwell
kako sotonski uništavaju
pravdu, ljepotu, ljubav i istinu
optužujući druge a ne sebe da su fašisti
urlajući da su oni jedini pravi antifašisti
cenzurirajući sve
javne medije
uživajući pri tom kako uspješno peru naše mozgove

.....

Na ovu pjesmu na crti povijesnog tijeka nadovezuje se druga pjesma koja glasi:

OZNA, koja sve dozna,
UDBA, koja nije OZNA
i DS služba, koja nije UDBA
sve je to naša sudba
cijenjeni, moćni i bogati ubojice Hrvata
Krivosuđe, koje ih štiti kao tobožnje pravosuđe,
odvjetnici, koji iskreno vele
profitabilnije i lakše je braniti krive nego prave
jer već i vrapci kod nas znaju
da *pošteni najebuju*

Suci sude, osude i dodijele kazne
za nemoguće, lažne scenarije
od njih iskonstruirane

ili Hrvata sudionika Oluje
osude jer je u sudnici rekao da je Hrvat
20 godina kasnije.

Nakon takvih krivosudnih perverzija
jasnije je zašto je deset puta više branitelja
poginulo od svoje ruke nego u Oluji od neprijatelja

Čitajući navedene stihove, razumijemo autora kada u proslavu ističe: „Licemjerno je čuđenje što mi, ili netko drugi, želimo braniti svoj dom, a podmuklo povezivanje te želje s fašizmom, u našem slučaju je ono što nama izgleda kao histerična hajka na stari hrvatski pozdrav. Takav sustavni lov na vještice nas, međutim, može potaknuti da upitamo sami sebe i one koji vladaju u Zagrebu koliko smo zaista spremni braniti svoje domove od agresije s istoka.“

Drugi predmetno-tematski blok u ovoj zbirci čine pjesme reflektivnog sadržaja. One otkrivaju drugu stranu Juretićeva pjesničkog govora, iznenađujuće nježnu, kontemplativnu, liričnu i biofilnu. Navodim kao primjer pjesmu *Valovi i bonace najdraže plaže* Naglasak je na imenici bonaca. U prvoj kitici pjesnik na uspion način opisuje vjetar, šumove i mirise na plaži jednog mediteranskog „raskošnog jutra“. Ta plaža je pjesnikovo djetinjstvo:

*Bila je južina, vlažna, ali vedra južina, prestala je bonaca.
Šumeći i škripeći iznad moje glave bor je savijao
svoje stare i ispucale grane
istresajući povremeno šiške odavno rastvorene
na sag sazdan od njegovih otpalih iglica.
Vjetar mi je prkosno kosu zabacivao
trudio se da u moje uši ne uđu drugi šumovi
a ja sam zatvorenih očiju i usta
duboko udisao opojne mirise smole, mirte, brnistre i mora
tog raskošnog svibanjskog jutra.*

Slijedi gradacija. Javljaju se veliki valovi koji na simboličnoj razini znače početak njegova odrastanja i životnih staza koje su slijedile:

*Valovi postaju sve veći i teži, gomilaju se, dižu i spuštaju.
ruknu na kraju,
i rasprsnu u bezbroj sjajnih kapi koje mi lice zasipaju
visoko iznad mora i plaže mog djetinjstva.
Osjetih toplinu na obrazu.*

Djetinjstvo svih nas neodvojivo je od pejzaža u kojem smo odrasli, od svijeta biljaka i životinja koje su nas okruživale.

(...)

*Bor, maslina, čempres, crnika, smokva, palma, mirta, brnistra, lavanda,
Ružmarin, kadulja, loza
crkvoica u polju, magarci na paši i nekoliko koza
koje se veru po padini brijega išaranog kamenom.
To je krajobraz, koji u njemu rođenog i odraslog,
lako poput sna vraća u djetinjstvo,
sili da postane pjesnik ili slikar,
unatoč tome što je težak ili ribar.*

*Valovi donose sve što snaga mora pomete sa dna i površine,
školjke, račiće, trave, alge, lažinu, kamenčiće raznih oblika i boja.
Pomalo nastupi bonaca, kad južina prestane,
sve je tiho i mirno a more je prozirno.*

(...)

*Sjetih se i dupina koji su se za bonace znali natjerivati
oko tri hridi,
brižljivih čuvara plaže.
Dupin, poput onog koji na leđima nosi dječaka
(ah kako sam želio da sam to ja) na davno nađenoj grčkoj vazi,
vječna je spona između obale i dubokog mora.*

(...)

Ako pjesmu *Valovi i bonace najdraže plaže* shvatimo kao pjesnikovo sjećanje na djetinjstvo, tada je pjesma *Spoznaja* njegov zaključak nakon prijeđena puta.

Spoznaja

*Smisao života stvaranje je ljepote,
suradnjom života i smrti.*

Zar smrt stanica ne stvara i naše vitke prste?

Isus nam i danas govori:

*svi smo mi sinovi mog oca gori,
pomolimo se da nam otvori oči
da i mi možemo stvarati i ljubiti
kao i on.*

(...)

*Hrvatska je konačno izašla iz genitiva
a moj otac i ja nikada nećemo izići iz neutruma.*

*Ostaje samo ono neopipljivo,
skromni ručak u Varošu za Sonju i Mira
proslava pola stoljeća sretnog braka.*

*Proleti dvadeset godina,
skromni ručak u Manušu za Dadu i Lilu*

...

*Sve isto i sve drugačije,
obećanja mog oca iz 1944.
ostvarili smo ja i Lile 2015.*

*Šetnje uz obalu
i rast duša koje se isprepleću.*

Možda kao oporuka zvuči nježna lirska pjesma *Kapljice kiše*, koja nam otkriva Juretića kao čovjeka ljubavi i harmonije, kao pjesnika koji povezuje eros i tanatos, nacionalno i univerzalno, narod i vlastitu obitelj.

Kapljice kiše

Kapljice kiše

kao biseri sjaje

na mladom listu ruže

Izgedaju žive

na korov neće

biraju samo plemenito cvijeće

I ja sam tako birao

moju Contessu, roda Nutrizio

nije to bilo slučajno

dragi Bog mi je poklonio.

Pjesnička zbirka *Dvorana savršene akustike* književno je ostvarenje začudne iskrenosti, pjesničko djelo koje nas hrabri u uvjerenju kako sve još nije postalo uzaludno, kako u našem svijetu još postoje ljubav, ljepota i dobrota. Treba biti iskren, znati voljeti i sve će nam biti stavljeno pred oči. Pisac ovih redaka stavlja naglasak na glagol znati.

Đuro Vidmarović
Zagreb, 3. listopada 2016.

O AUTORU



Prof. emer. dr. sc. Davor Juretić je fizičar i biofizičar s doktoratom iz SAD, koji je nakon povratka u rodni grad Split postao poznat kao osnivač diplomskog i doktorskog studija biofizike na Sveučilištu u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet. Motivacija za užitak rada u znanosti uvijek mu je bilo pitanje zašto život postoji u svemiru. U mirovini nakon 2015. kombinira znanstveni rad na Mediteranskom institutu za istraživanje života i pisanje pjesama. Odlikovan je redom Danice Hrvatske s likom Ruđera Boškovića i dobio je državnu nagradu Ruđer Bošković za značajno znanstveno otkriće iz područja biofizike. Za popularizaciju znanstvenih spoznaja iz bioenergetike u knjizi „Bioenergetika: rad membranskih proteina“, dobio je nagradu Matice Hrvatske. U našim javnim medijima pojavio se 2011. godine s velikim brojem vijesti o otkriću novih vrsta antibiotika, plod istraživanja iz bioinformatike, biofizike i mikrobiologije, što se može naći na njegovoj osobnoj stranici <http://juretic.medils.hr/> i <http://mapmf.pmfst.unist.hr/~juretic/>. Krajem 2015. objavio je zbirku pjesama „Doživam – Te ..“ u vlastitoj nakladi. Nagradu za životno djelo Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu dobio je 2017. godine. Njegova sažeta zahvala prilikom svečanosti dodjele počasnog zvanja profesora emeritusa na Sveučilištu u Splitu 15. lipnja 2016. godine ističe potrebu čuvanja tradicija sloboda i univerzalnosti kao i potrebu prakticiranja takvih tradicija, od povezi-

vanja raznih znanstvenih struka do slobode izražavanja kroz razne književne i umjetničke oblike: „Od tri nova profesora emeritusa, svi rođeni ratne godine 1944, mene su, možda kao najmlađeg među njima, zamolili da održim kratki govor. Dio smo vrlo stare tradicije u Europi. Najstarije sveučilište u srednjovjekovnoj Europi, Bolonjsko, nastalo je kroz borbu studenata protiv nepravdi, jednoumlja i diskriminacije, tako da su se ujedinili. Njihovi ugledni alumni postali su prvi zaslužni profesori, još prije devet stoljeća, i prvi su upotrebili termin „universitas“ za zajednicu studenata i njihovih nastavnika bez obzira odakle pristupili i kojoj se struci pridružili u toj zajednici. U ime tri nova profesora emeritusa želim zahvaliti rektoru, dekanima, profesorima i studentima Sveučilišta u Splitu što potiču tu stoljetnu tradiciju šovanja slobode i univerzalnosti istraživanja, pisanja i podučavanja.“

Iz prvog braka ima sina Vitomira. Živi u sretnom braku s Ljiljanom pl. Nutrizio.

RJEČNIK

Riječi iz dijalekta (ST – Split, DU – Dubrovnik), iz žargona (Ž) i nove riječi (NR)

Abnormabel (NR) – lijek normabel
arajdan (DU) – razveseljen
beštija (ST) – životinja
bičikleta (ST) – bicikla
bonaca (ST) – potpuno mirno more
bumbit' (ST) – opijati se
čaka, čaka (Ž) – kratko i uredno
CiVi (Ž) – životopis, CV
ćale (ST) – otac
čiverica (ST) – glava
divjaka (ST) – divlja riba
dozina (ST) – dvanaest
fàliti (ST) – nedostajati
fločavat (ST) – neiskreno laskati
izist (ST) – pojesti
izventat (ST) – izmisliti
ješka (ST) – mamac za ribe
južina (ST) – jugoistočni vjetar
komuništa (ST) – komunista
kondut (ST) – toalet
krakun (ST) – zasun
kratkovidnica (NR) – televizija
krmit (Ž) – tvrdo spavati
kurba (ST) – prostitutka
kužina (ST) – kuhinja
lažina (ST) – morska trava na plaži
lebičada (ST) – jugozapadni vjetar

lipost (ST) – ljepota
matrimonij (ST) – brak
mišmort (NR) – daljinski upravljač za TV
mužika (ST) – muzika
nevera (ST) – oluja
o' kolina (ST) – izvorni Splićani, odnosno oni čiji su preci također živjeli u Splitu
pantagana (ST) – štakor
parit (ST) – izgledati
pašticer (ST) – slastičar
pilat' (nekoga) (ST) – gnjaviti
pišota (ST) – urin
popizdit (ST) – poludjeti od bijesa
„poštenu najebeju“ – poštenu najgore prođu, tako se osamdesetih izrazio radnik iz Zagorja
prigorit (ST) – prežaliti, žrtvovati
pripetat (ST) – prigovoriti
prošišat (ST) – brzo proći
puntina (ST) – čavlic za pričvrstiti papir na dasku
skalinada (ST) – stubište
skuža (ST) – izlika
smišni (ST) – čudno simpatični
škovace (ST) – smeće
škripalica (Ž) – dotrajala masažna fotelja
šparat' (ST) – štedjeti
šup karta (Ž) – izbacivanje
tantat (ST) – nagovarati
tica (ST) – ptica
tit (ST) – htjeti
uje (ST) – ulje
ubrat (ST) – shvatiti, dokučiti, primijetiti
veštit (ST) – odijelo
zloupotrebi (NR) – osobe koje vrše zlouporabe

Fotografija na naslovnoj stranici – *Posuda u obliku ptice (golubice ili jarebice), vučedolska kultura 1. pol. 3. tis. pr. Kr., Vučedol, danas simbol grada Vukovara. Čuva se u Arheološkom muzeju u Zagrebu, koji je D. Juretiću odobrio korištenje slike „Vučedolske golubice” za publikaciju ove knjige.*

Fotografija na zadnjoj strani korica – *Čudom nikad oboren vodotoranj u Vukovaru, koji su Jugoslavenska narodna armija i srpske paravojne postrojbe pogodili sa stotinama granata.*